

Rusko nemá s Japonskom „právný stav vojny“!

Vyhlásenie SZPB k daniu na Ukrajine

Kto prinútil USA odísť zo Sýrie?

BOJOVNÍK

DVOJTÝŽDENNÍK ANTIFAŠISTOV

Ročník LXIV 10. 1. 2019 Cena 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov)

1

Naša anketa

Vo štvrtok 6. decembra 2018 ukrajinský parlament zákonom zrovnoprávnil bývalých členov kolaborantskej Ukrajinskej povstaleckej armády s veteránmi Veľkej vlasteneckej vojny, čím v podstate zrovnoprávnil bývalých banderovcov aj so slovenskými priamymi účastníkmi protifašistického odboja. Zdajú sa vám tieto kroky normálne?

Jozef Ťažký, člen ObIV SZPB, B. Bystrica: – Rozhodnutie ukrajinského parlamentu je do značnej miery poznačené všeobecným odmietaním výsledkov 2. sv. vojny a povojnovým usporiadaním a politickým rozdelením sveta „západnou demokraciou“. Toto rozhodnutie je vlastne obnovou ukrajinského nacionalizmu. Čudné však je, že k týmto západným „multikultú“ hodnotám USA sa hlásia práve odvekí nepriatelia Poľska a Ruska. Na začiatku 2. sv. vojny stáli proti Rusku bok po boku s fašistickým Nemeckom. Zrejme zabudli... a svedčí to o chaose, ktorý na Ukrajine vládne.

Podľa mňa je to nenormálne.

Milan Pova, člen SZPB, Liptovská Osada: – Zrovnoprávnenie členov UPA s veteránmi VVV bolo, rovnako ako všetky ukrajinské pomajdanovské legislatívne akty, realizované s tichým, avšak nevyhnutným súhlasom USA, ktoré sú generálnym kurátorom súčasného kyjevského režimu.

Uvedený zákon je len ďalším legislatívnym krokom v rámci stupňovania systematickej protiruskej kampane USA na Ukrajine, majúcej za cieľ aktivizovať všetky protiruské sily. USA tým chcú minimalizovať odhodlanie prorúskej časti ukrajinského obyvateľstva akokoľvek ohroziť súčasný kyjevský režim a tým aj pozíciu USA v tejto krajine.

Takže otázkou nie je, či sú tieto kroky momentálneho režimu normálne alebo nie. Uvedený zákon, našťastie, nie je uplatniteľný na Slovensku. Tu toto zrovnoprávnenie neplatí.

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – Celý vývoj v poslednom období na Ukrajine sa vymyká chápaniu. Otázka stojí, kto je za celým týmto nešťastným procesom a čo ním sleduje.

Je smutné, že u nášho suseda a zároveň slovanského brata je takýto vývoj. Zrovnoprávnenie týchto dvoch nezlučiteľných skupín je degradácia výsledkov 2. sv. vojny. Mám obavy, aby k niečomu takémuto neprišlo aj u nás, čomu nasvedčujú niektoré kroky vo výklade SNP a 2. sv. vojny niektorými našimi historikmi. Potom sa nečudujeme, že mladá generácia je totálne zmätená z výkladu histórie a nevie čomu má veriť. Ľudia, zobuďme sa už konečne!

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Šokujúce proroctvo: „Traja šialenci si zničia svoje štáty“

Nedávno významná ruská jasnovidka vyslovila predpoveď pre Rusko, veštiac mu pokojnú a šťastnú budúcnosť. Veštkyňa vyznačila pevný základ, na ktorom štát stojí, a silného lídra. Iná bola však predpoveď pre svet. Spomedzi lídrov štátov sa vraj najdu traja šialenci, ktorí zničia budúcnosť svojich krajín. Dvaja z nich vraj zomrú a tretiemu sa podarí utiecť. Na rukách týchto bláznov bude veľa krvi a práve tento moment sa stane koncom epochy. Rusko sa v tejto vojne stane mierotvorcom a svedkom.

Podľa molnija.info, 13. 12. 2018

Medailu „Za vernosť“ J. Bystrickému (druhý vpravo) odovzdali (zľava) tajomník ÚR SZPB V. Longauer, predseda SZPB P. Sečkář a podpredseda ÚR SZPB J. Drotár.

Pripomenuli sme si 75. výročie Vianočnej dohody

Dňa 12. decembra 2018 sa v Malom kongresovom centre SAV konala pri príležitosti 75. výročia prijatia Vianočnej dohody a ustanovenia 3. (ilegálnej) Slovenskej národnej rady konferencia, ktorej sa za SZPB zúčastnili členovia historických dokumentačných komisií.

Organizátormi podujatia bola ÚR SZPB a ObIV SZPB v Bratislave, Ústav politických vied SAV, Múzeum SNP v B. Bystrici a Klub Nového slova. Oblastný predseda SZPB Martin Krno osobitne privítal potomkov niektorých „signatárov“ Vianočnej dohody: príbuzných G. Husáka, K. Šmidkeho a I. Horvátha. Organizátori oslovili aj dcéru P. Zaťka a synovcov J. Lettricha a J. Ursíniho. Dcéra P. Zaťka mala už v pláne iný program a tak účastníkov konferencie nechala srdečne pozdraviť. (Slovo „signatár“ používame v tomto tvare preto, lebo Vianočná dohoda bola prijatá, nie však podpísaná.)

S úvodným slovom vystúpil predseda SZPB Pavol Sečkář, ktorý poukázal

na „vzácnu zrodu“ úsilia „slovenských ľavicových a občianskych síl, ktorí našli spoločnú platformu v odmietaní neľudskosti a zverstiev fašizmu v časoch 2. svetovej vojny“. „...mladí a starí, ale najmä mravní a ľudskí vlastenci na Slovensku sa rozhodli a dohodli na tom, že po porážke fašizmu a oslobodení Európy a Slovenska sa vydajú cestou ľudskosti a porozumenia.“

Na záver svojho vystúpenia odovzdal historikovi Jozefovi Bystrickému medailu SZPB „Za vernosť“, ktorú si laureát vyslúžil aj za aktívnu prednáškovú činnosť na akciách, ktoré organizuje SZPB.

S prvým príspevkom prítomných oslovil Miroslav Pekník z Ústavu

politických vied SAV. Venoval sa medzinárodnej a vnútro politickej situácii na Slovensku v roku 1943.

Zmysel príspevku vyjadril slovami, že ak chceme hovoriť o príprave, realizácii a odkaze Vianočnej dohody, musíme celú problematiku zasadiť do širšieho rámca slovenského štátu (Slovenskej republiky) 1939–1945.

To, že sa SR nachádzala v mocenskej sfére Nemecka je všeobecne známe. Rovnako je historiografiou všeobecne prijaté, že vznik Slovenskej republiky je spojený s realizáciou expanzívnej politiky Hitlera a jeho snahou pridať ovládaniu územia pomnichovského Československa zdanie legálnosti.

„Existencia samostatného slovenského štátu bola dlho neistá. Známe sú ešte z apríla 1939 nemecké pokusy využiť územie Slovenska v rokovaní s Poľskom, ako protihodnotu za

(Pokračovanie na str. 9)

Úprimnosť slovenskej diplomacie nadovšetko

Slovenská diplomacia aj v predvianočnom čase ukázala, ako sa treba pozerať na jej boj s velebením fašizmu a nacizmu.

Valné zhromaždenie OSN prijalo v pondelok 18. 12. návrh rezolúcie na boj s velebením nacizmu a na boj s neonacizmom. Za dokument hlasovalo 129 štátov, 54 sa zdr-

žalo (vrátane Slovenska) a USA s Ukrajinou sa tradične postavili proti nej. Čiže môžeme tomu rozumieť, že uvoľnili velebeniu nacizmu (na Ukrajine banderizmu) priestor.

Dokument, ktorý navrhla RF a na ktorom spolupracovalo asi 40 ďalších štátov, obsahuje 66 bodov, v ktorých je

(Pokračovanie na str. 3)

Nostradamus: Tretia svetová sa začne v roku 2019

Vedci vďaka štúdiu Nostradamusových predpovedí údajne zistili, že v jednej hovorí o ozbrojených konfliktoch, do ktorých sa zapoja USA alebo Európa proti Rusku alebo Číne.

Táto vojna vraj oslabí pozície Západu. Hovorí sa tiež,

že situáciu na vrchole bojov môže zhoršiť pád meteoritu.

Pred časom sa v médiách objavila aj predpoveď Vangy, ktorá prorokovala, že v roku 2019 sa od Ukrajiny oddelí Zakarpatsko. Má sa to udiť po tom, ako Kyjev zdruvíco prehrá konflikt v Donbase.

Podľa politexpert.net, 18. 12. 2018

Na zamyslenie:

To, čo má múdry na myslí, hlúpy vynesie na jazyku.

Ruské príslovie

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

01

USA stratili schopnosť diktovať

Spojené štáty nevedia existovať bez nepriateľa. Rusko je však v úlohe nepriateľa nepresvedčivé. Podrobnosťami sa zaoberal americký časopis National Interest.

List cíti, že Rusko, sťa antagonista USA, vyzerá nepresvedčivo. Rusko je totiž omnoho slobodnejšie, ako spojenci USA – Egypt, Saudská Arábia a Turecko, ktorým práve USA poskytujú peniaze a aj zbrane.

NI poznamenáva, pre USA nastal čas nastolovať vzťahy s Ruskom a je na to viacero dôvodov. Po prvé, Moskva sa

nevzdá Krymu bez boja. Po druhé, Washington už stratil možnosť diktovať svoje podmienky iným štátom. Líderstvo Ameriky je spochybnené. Po tretie, Rusi môžu upevniť spojenectvo s Čínou, čo vyvolá nebezpečenstvo. Družba s Kremľom sa v zahraničnej politike Bieleho domu musí stať kľúčovou úlohou.

Na záver novinári amerického listu poradili Kongresu USA vystúpiť s oficiálnym vyhlásením o nerozširovaní NATO na východ, pretože to veľmi pomôže zlepšeniu vzťahu s Moskvou.

Politexpert.net, 15. 12. 2018 (výňatok)

Čo má robiť NATO?

Bývalý veliteľ Kráľovských námorných síl V. Británie admirál Alan West vystúpil s varovaním ohľadne možného rozmiestnenia lodí NATO v Čiernom mori, poznamenajúc, že podobná situácia vyprovokovala začiatok 1. sv. vojny.

NATO podľa neho neriskne zamiešať sa do

konfliktu medzi Ruskom a Ukrajinou, ak budú v Donbase použité ruské vojská. „Čo konkrétne budeme robiť? Tu nejde o napadnutie Aliancie. Naozaj tam chceme vyslať vojská a zaplietť sa kvôli Ukrajine do horúcej vojny s Ruskom?“ V prípade nezasiachnutia NATO „dovolí poraziť Ukrajinu“. „Čiže ide o veľmi vážny proces,“ povedal.

Podľa vz.ru, 11. 12. 2018

Bojovník hovorí – konečne!!!

Mimovládne neziskové organizácie už majú vlastný register, ktorý podľa ministerky vnútra D. Sakovej vnesie čistotu a transparentnosť do mimovládneho sektora.

Register má predstavovať „logicky jednotný a dátovo konzistentný zdroj údajov o občianskych združeniach, odborových organizáciách,

organizáciách zamestnávateľov, organizáciách s medzinárodným prvkom, neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne

prospešné služby, nadáciách a neinvestičných fondoch“.

Poslanci museli zákon schvalovať dvakrát, keďže ho do pléna s pripomienkami vrátil prezident SR Andrej Kiska (Iné sme ani nečakali!). Hlava štátu (proti záujmu SR) neuspela, právna norma prešla v pôvodnej podobe.

S využitím HSP z 1. 1. 2019

O manipulácii s neonacistickými symbolmi

USA a Ukrajina využívajú neonacistické a ultrapravicové sily na vlastné politické ciele, uviedol tajomník Rady bezpečnosti RF Nikolaj Patrušev.

„Hlasovanie USA a Ukrajiny proti ruskej rezolúcii je v plnej zhode so strategickou líniou týchto štátov na využívanie neonacistických a ultrapravicových síl na dosiahnutie vlastných politických záujmov,“ poznamenal k výsledkom hlasovania VZ

OSN proti velebeniu nacizmu.

Podobná taktika sa zjavila už počas Spojenými štátmi podporovaného štátneho prevratu na Ukrajine v roku 2014. „Nacistická symbolika, rétorika etnickej výnimčnosti, rusofóbske idey – to všetko sa stalo neoddeliteľnou sú-

časťou politiky Kyjeva,“ nazdáva sa Patrušev, ktorý tiež predpovedá formovanie neonacistického zväzku v Európe. Napomáha tomu prehodnocovanie dejín a výsledkov 2. sv. vojny. „Oslobodenie Európy od nacizmu sovietskou armádou sa zamlčeva a zločiny hitlerovského režimu sa cielene zľahčujú,“ povedal N. Patrušev koncom roka 2018.

-r-

Prečo Západ musí priznať referendum na Kryme?

„Čo počujeme od vedľa? Reči o anexii Krymu. Čo je to? Anexia je násilné obsadenie. Ak to teda bola anexia, obyvatelia Krymu sú v tom nevinne. Ak však prišli a zahlasovali, potom to nie je anexia.“

To proti vám, obyvateľom Krymu zaviedli sankcie – vízové obmedzenia, na vycestovanie, na finančné operácie, na

využívanie námornej infraštruktúry atď.,“ poznamenal.

Dalej Putin dodal, že sankcie boli zavedené nielen proti vede-

niu polostrova, ale aj proti jeho obyvateľom. „Ak tí za nič nemôžu a ak je to anexia, aké sú to potom sankcie? Ak proti vám zaviedli sankcie, že ste si dovolili hlasovať, potom si to treba priznať.“

Putin na TK 20. 12. 2018

V USA sa zľakli ruskej doktríny predstihového útoku

Rusko môže prijať doktrínu predstihového atómového úderu, píše americké médiá.

Moskva môže podľa National Interest takto odpovedať na rozmiest-

nenie amerických rakiet stredného dosahu v Európe, uvádza RT.

Noviny Vzgljad tvrdia, že USA provokujú zmenu atómovej doktríny Ruska.

-r-

Putin o vystúpení USA zo Zmluvy o RKSD: Nech potom nepišťia

Prezident vyhlásil, že vďaka USA sa rozpadá medzinárodný systém brzdiaci preteky v zbrojení.

„Teraz hovoria – Rusko získalo výhodu. Áno, je tu výhoda. Avšak v celej strategickej rovnováhe je

zachovaná parita, nič viac. ...USA teraz vystupujú zo ZRKSD. Prirodzene, že na to odpovieme, ale potom nech nepišťia, že sme dosiahli výhodu. My sa nesnažíme o výhody, my zachovávame rovnováhu,“ podtrhol Putin.

Podľa vz.ru, 20. 12. 2018

Čo je podľa Trumpa smiešne?

Donald Trump počas návštevy Iraku 26. 12. 2018 vyhlásil, že USA už nemôžu zostať svetovým policajtom.

„Je to nečestné, toto bremeno celkom leží len na nás,“ uviedla jeho slová Reuters.

Trump ďalej poznamenal, že

americkí vojaci sú dnes roztrúsení po celom svete. „Sme aj v štátoch, o existencii ktorých väčšina ľudí dokonca ani len nepočula. Je to až smiešne, čestné slovo.“

-r-

Čo píšú iní

■ K rehabilitácii banderovských bánd

Ukrajinskí poslanci schválením návrhu č. 8519 definitívne zavýšili proces postupnej a tichej rehabilitácie vojnových zločincov z radov nacionalistických zoskupení kolaborujúcich v prvej fáze vojny s nacistami. Na uvedený postup reagoval poslanec SNS Anton Hrnko.

„...dovolím si jednu fikciu. Predstavte si, čo by sa asi stalo, keby sa objavila správa, že slovenská vláda rozhodla, že do parlamentu predloží návrh zákona, ktorým vyhlási príslušníkov POHG za veteránov druhej svetovej vojny a zrovnoprávni ich s príslušníkmi antifašistického odboja? Zároveň by určila, že rok 2019 bude rokom Vojtecha Tuku...?“

„...viem si to predstaviť. Na Slovensko by chodili demarše dokonca aj z Berlína... Skratka, bol by to kolosálny škandál neuveriteľných rozmerov.“

„Ale čo sa stane, keď v susednom štáte vyhlásia za hrdinov a veteránov na rovnakej úrovni ako účastníkov Veľkej vlasteneckej vojny príslušníkov banderovských bánd (UPA), príslušníkov SS divízie Galizien (terorizovala aj povstalecké Slovensko) a príslušníkov rôznych kolaborantských zoskupení s nacistickými okupantmi na Ukrajine? Zhola nič,“ zdôrazňuje.

HSP, 28. 12. 2018, výňatok

■ „Právny stav vojny“ s Japonskom Rusko nemá!!!

Existuje len zámer oficiálneho Tokia pomocou mierovej zmluvy odtrhnúť od Ruska Kurily.

V podpísanej a potom aj oboma parlamentmi ratifikovanej Sovietsko-japonskej deklarácii z 19. 10. 1956 sa v článku č. 1 píše: „Stav vojny medzi Zväzom sovietskych socialistických republík a Japonskom sa zastavuje od dňa účinnosti skutočnej deklarácie a medzi nimi sa nastoľuje mier a dobré susedské a priateľské vzťahy.“

A článok č. 2 dodnes platnej deklarácie hovorí: „Medzi Zväzom sovietskych socialistických republík a Japonskom sa obnovujú diplomatické a konzulárne vzťahy. Má sa tým na mysli, že oba štáty si bez meškania vymenia diplomatických predstaviteľov v postavení vyslanca a otázka zriadenia konzulátov adekvátne na území ZSSR a Japonska bude riešená v diplomatickom poriadku.“

Takže tvrdenia o existencii stavu vojny sa široko využívajú na opodstatnenie nevyhnutnosti podpísania mierovej zmluvy s Japonskom podľa jeho podmienok. Japonský premiér S. Abe z času na čas k tomu pridá presvedčovanie ruského ľudu, že bez zmluvy sa japonsko-ruské vzťahy nachádzajú v „nenormálnom stave“. Čudné však je, že aj ruský prezident V. Putin s tým verejne súhlasí, čím japonskú pozíciu len posilňuje.

Prítom v Japonsku i v Rusku všetci dobre vedia, že mierová zmluva je pre Tokio len prostriedkom na dosiahnutie svojho cieľa prehodnotiť výsledky druhej svetovej vojny a „vrátiť“ územia, stratené rozhodnutím víťazných štátov.

Podľa regnum.ru, 18. 12. 2018

■ Zahasili Večný oheň v Petrohrade

Večer 12. decembra 2018 bolo zistené protiprávne konanie neznámych osôb, ktoré zahasili plameň Večného ohňa na Marsovom poli. Tento Večný oheň je najstarším v Rusku, od neho bol zapálený aj oheň na Mohyle Neznámeho vojaka v Moskve a na Piskarevskom cintoríne v Leningrade.

Koncom novembra 2018 dieťa sledované svojou matkou zadusilo snehom aj plameň na Večnom ohni v Nižnom Tagile.

Podľa tass.ru, 15. 12. 2018

■ Historické fakty, o ktorých vedci mlčia

Adolf Hitler bol uznaný za osobnosť roku: Časopis The Times volí každý rok od svojho založenia osobnosť, ktorá mala najväčší vplyv na svet za ostatných 12 mesiacov. V roku 1938 sa ňou stal Adolf Hitler.

Tento titul však neznamenal schválenie akcií diktátora. V samotnom článku bol A. Hitler nazvaný „obrovskou hrozbou silou, na ktorú dnes narazil demokratický, slobodu milujúci svet“.

Cz.sputnik.news.com, 14. 12. 2018, výňatok

■ Stalin – čestný občan Bratislavy

„Dňa 12. decembra 1946, na výročný deň podpísania zmluvy medzi ZSSR a ČSR, sa konalo slávnostné zasadnutie Ústredného národného výboru hlavného mesta Bratislavy, na ktorom bol generalissimus Stalin zvolený za čestného občana hlavného mesta Slovenska, Bratislavy.“

Slávnostného zasadnutia sa zúčastnil aj diplomatický zbor na čele s generálnym konzulom N. V. Demjanovom. K prítomným o osobnosti generalissima Stalina prehovoril prvý zástupca primátora Dr. Anton Vasek, píše sa v archívnej správe TASR.

Vtedy.sk, 12. 12. 2018

(Pokračovanie na str. 5)

Úprimnosť slovenskej diplomacie nadovšetko

(Dokončenie zo str. 1)

vyjadrená „hlboká obava ohľadne velebenia nacistického hnutia, neonacizmu a členov organizácií Waffen SS v akejkoľvek forme, vrátane cestou budovania pamätníkov a monumentov a organizácie verejných manifestácií,“ uvádza TASS.

Návrh „odporúča štátom všetkými prostriedkami likvidovať všetky formy rasovej diskriminácie, vrátane zákonodarných“.

Táto rezolúcia sa prijíma každoročne od roku 2005. Slovensko ju tradične nepodporuje,

ba dokonca diplomacia Ivety Radičovej sa postavila proti jej prijatiu.

Ako sa k tejto udalosti postavili dnes slovenské verejnoprávne médiá? Televízia správu o tom zamlčala, slovenský rozhlas tiež a TASR to s nimi tiež ťahala za jeden povraz. A viete prečo to zamlčalo aj slovenské MZV? Možno, aby všetci dovedna mohli z konšpirácie obviňovať tlačový orgán SZPB dvojtýždenník Bojovník.

Lenže SZPB to aj tak všetkým natrel. On rezolúciu VZ OSN

o boji s velebením nacizmu a neonacizmu predsunul pred nimi mediálne propagované „prvoradé“ rezolúcie o globálnom pakte o utečencoch a o militarizácii Krymu, čoho dôkazom je aj tento článok (Predtým to uverejnil web SZPB i facebook SZPB).

Čo sa nedá pochopiť je, prečo Lajčákovi hlasujú inak, ako sa na protifašistických tribunálach vyjadrujú prezident SR A. Kiska, predseda NR SR A. Danko a predseda vlády SR P. Pellegrini.

V. Mikunda, s využitím zahraničnej tlače

Definíciou antisemitizmu vyjadrila NR SR jasný postoj proti nenávisti

Je to krok, za ktorý si Slovensko jednoznačne zaslúži uznanie. Zhodujú sa na tom členovia židovskej komunity doma aj v zahraničí, ktorých denník Pravda oslovil v súvislosti s uznesením o definícii antisemitizmu, ktoré NR SR prijala koncom novembra.

Definíciu vypracovala Medzinárodná aliancia na pripomínanie si holokaustu (IHRA), ktorú

...schválilo 31 členských štátov IHRA, podčiarkol riaditeľ Múzea židovskej kultúry Pavol Mešťan a zároveň odmietol názor Petra Weisenbachera z Inštitútu ľudských práv, že definícia „ohrozuje slobodu slova na Slovensku“ s tým, že podľa neho text „nie je ani tak o antisemitizme, ako je o ochrane štátu Izrael pred kritikou, ktorá môže byť aj oprávnená“.

Pravda.sk, 12. 12. 2018 (výňatok)

Nemecko odškodní ľudí, ktorí ako deti utiekli pred nacistami

Nemecko súhlasilo s jednorazovým vyplatením pomoci pre ľudí, ktorých ako deti evakovali z nacistického Nemecka.

Konferencia pre židovské materiálne nároky voči Nemecku uviedla, že sumu 2500 eur dostane každý ešte žijúci spomedzi 10000 ľudí, ktorí unikli pred nacistickou perzekúciou v rámci záchranej akcie známej ako Kindertransport, informovala agentúra AP.

Tento rok je 80. výročie začiatku prepravy prevažne židovských detí z nacistického Ne-

mecka a iných častí Európy do Spojeného kráľovstva. Mnohé z nich už nikdy nevideli svojich rodičov a často boli jedinými členmi svojich rodín, ktorí prežili holokaust.

Výjednávač konferencie pre nároky Greg Schneider uviedol, že v súčasnosti podľa predpokladov žije ešte približne 1000 z týchto ľudí, polovica z nich v Británii.

Konferencia pre nároky podľa oznámenia v roku 2019 rozdelí približne 350 miliónov dolárov vo forme priameho odškodného pre vyše 60000 preživších v 83 krajinách. Okrem toho poskytne 550 miliónov dolárov na podporu agentúr sociálnych služieb zabezpečujúcich domácu starostlivosť, stravovanie, lieky a ďalšie služby pre tých, ktorí prežili holokaust.

HSP, 17. 12. 2018

Čo neprijemné sa očakáva?

Igor Korotčenko, šéfredaktor časopisu *Národná obrana*, 19. 12. 2018:

– V priebehu cca 50 dní bude v Bruseli na úrovni ministrov obrany členských štátov NATO Američanmi vyhlásené odstúpenie od Zmluvy o raketách krátkého a stredného dosahu. NATO USA podporí a automaticky im poskytne svoje územie, minimálne Pobalt'ania, Poliaci..., na rozmiestnenie týchto útočných systémov.

V rámci tejto zlej situácie je potešiteľné len jedno. To, že sme na to pripravení!

Neutralizácia sa bude diať dvomi smermi. Po prvé, s pomocou vlastných útočných systémov si

rozviažeme ruky na odvetné alebo preventívne údery. To je to, o čom hovoril prezident – o možnostiach adaptácie ruských námorných a vzdušných krídlatých rakiet na ich pozemné varianty.

Po druhé, vytvorenie a doplnenie systémov protivzdušnej a kozmickej obrany.

No a pre samotné USA treba zapnúť „režim studenej sprchy“. Prvým je rozmiestnenie adekvátnych prostriedkov ničenia u nás a druhým je zmena ruskej vojenskej doktríny v časti, hovoriacej o použití atómových zbraní. Tu musí byť jasne sformulované, že na americký útok, dokonca aj s klasickou výzbrojou, my odpovieme obmedzeným atómovým protiúderom, zdôrazňujem, že len na vojenské objekty na území samotných USA.

– r –

Vyhlásenie SZPB

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov, ktorý je v Slovenskej republike najzásadovejším odporcom pôvodných i novodobých prejavov fašizmu a nacizmu, ako aj nepriateľom ich pôvodných i súčasných nositeľov a stúpcov, vyjadruje veľké znepokojenie ohľadne aktuálneho diania na Ukrajine.

Vo štvrtok 6. decembra totiž ukrajinský parlament uzákonil rovnoprávnosť bývalých členov kolaborantskej Ukrajinskej povstaleckej armády s veteránmi Veľkej vlasteneckej vojny. Inými slovami povedané, ukrajinská Verchovná rada sa dopustila nesmiernej drzosti, keď bývalých banderovcov zrovnoprávnila aj so slovenskými priamymi účastníkmi protifašistického odboja.

Banderovci sa nám nikdy nebudú rovnať, pretože my sme víťazi a oni sú porazení katani v 2. svetovej vojne. My sme už 74 rokov vnímaní a oslavovaní ako bojovníci za človečenstvo, oni sú spoločenski vyvrheli, odsúdení Norimberským tribunálom.

Vladimír Mikunda, vedúci mediálneho oddelenia SZPB

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Jozef Petráš, predseda ObIV SZPB, Trnava: – Situácia na Ukrajine od Majdanu – puču – je zložitá. My, mysliaci, na rozdiel od nášho prezidenta a niektorých politikov vieme, kto za tým bol, koľko do toho investoval a čo sledoval?!

Je trápne počúvať ich vyjadrenia a licovať sa s fašistickým prezidentom Porošenkom. Páčilo sa mi k tomu vyjadrenie predsedu SZPB. Len keby padlo na úrodnú pôdu a naši politici prejavili osobnú statočnosť a nazývali fašistov na Ukrajine – fašistami.

Očakával by som k ukrajinskému uzneseniu odmietavé a kritické stanoviská nášho prezidenta, našich politikov a politikov EU?! Myslí, že toho sa ale nedožijeme. Možno si to myslia, ale otvorene nepovedia, že sú to gauneri, ale predsa naši gauneri. Skorej nazvú nás fašistami, čo sa logicky vyjadrujeme a nebojíme sa pomenovať tieto skutky pravdivo.

Milan Malček, podpredseda ObIV SZPB, Rožňava: – Bohužiaľ, na Ukrajine sa dostali k moci potomkovia tých ľudí, ktorí aktívne bojovali po boku jednotiek fašistického Nemecka proti ZSSR a iným porobeným národom. Spravia všetky možné veci, aby zahladili zverstvá, ktorých sa dopustili ich predkovia.

Je však šokujúce, ako dokážu manipulovať a skresľovať niektoré historické fakty, len aby zrovnoprávnili bývalých členov Ukrajinskej povstaleckej armády s veteránmi Veľkej vlasteneckej vojny.

Aj u nás dnes médiá ukazujú len to, čo nemôže ublížiť ukrajinským nacionalistom, ktorí sa dostali k moci. Pravdivé skutočnosti, čo robia priaznivci súčasnej vládnucej skupiny na Ukrajine s občanmi, ktorí s nimi nesúhlasia, to sa zo západných médií nedozvieme. Alebo ak áno, tak skreslené alebo nepravdivo.

Jozef Pupala, predseda ZO SZPB arm. gen. L. Svobodu, Čierny Potok: – Myslím si, že slovo „v podstate“ treba z otázky vypustiť. Je to tvrdá reštaurácia fašizmu!

Vynárajú sa mi spomienky Jožka Špitála z Teriakoviec, bývalého Svobodovca, ktorý si pred niekoľkými rokmi poľahkal, že „závidím mojim spolubojovníkom, že sa nedožili dnešných dní, nástupu fašizmu!“ Veď „demokratický západ odmietol vydať vojnových zločincov, Durčanského, Panteliča... a spokojne si dožili v pohodlí život v „demokracii Západu“.

Nielen naši južní susedia majú busty Horthyho, máme ju dokonca aj na juhu Slovenska, odhaľujú sa pamätne dosky na Gemeri nyillasiovským fašistom bojujúcim proti SNP a Červenej armáde, máme Tisove busty...

Je načase spamätať sa!

Slavomír Fijalka, predseda HDK pri ObIV SZPB, Nitra: – Kroky ukrajinského parlamentu nie sú normálne. Sú výsledkom vládnutia politickej garnitúry, na čele ktorej stojí prezident Porošenko. Bohužiaľ, dejú sa za výdatnej podpory a pomoci štátov EÚ a NATO, ktorých členom je aj SR.

Je však oveľa nenormálnejšie, že sa nenájde žiaden predstaviteľ nášho štátu, ale aj ostatných štátov, ktorých obyvatelia na vlastnej koži zažili vyčiňanie banderovcov, aby tieto kroky odsúdil a protestoval proti nim.

Názory respondentov sa nemusia zhodovať s názorom redakcie a vydavateľa.

Chcete vedieť, kto má pravdu v občianskej vojne na Donbase?

– Pozrite sa, na koho strane hynú deti. A hneď vám bude jasné, ktorá strana ich zabíja.

Jurij Kot, líder spoločenského hnutia ruských Ukrajincov „Parus“

Podakovanie

V decembri 2018 ukončil svoju prácu predsedu SZPB v Liptovskej Osade pán Ján Vlnieška.

Túto funkciu s nadšením a veľmi svedomito vykonával 11 rokov. Za jeho pôsobenia v spolupráci s obecným úradom došlo k obnove pomníkov na Hiadel'skom sedle i v Korytnici. Každoročne sa uskutočňovali aj brigády členov SZPB, vďaka ktorým bolo vždy vyčistené okolie týchto pomníkov.

Jánovi Vlnieškovi veľmi záležalo na tom, aby sa nezabúdalo na rôzne výročia a oslavy. Vďaka nemu sa uskutočňovali pravidelné spomienky spojené s kultúrnym programom, a to napríklad pri príležitosti osláv oslobodenia obce a osláv SNP. Pod jeho vedením sa členovia SZPB pravidelne zúčastňovali pietnych podujatí v B. Bystrici, na Dukle či na Kľaku. Nikdy nezabudol ani na oslávencov z radu členov SZPB, ktorým vždy zablahoželal k ich sviatkom. Výbornú atmosféru dokázal vytvoriť aj vďaka spoločným posedeniam všetkých členov SZPB pri guláši v prírode.

Za všetko, čo pre obec a členov SZPB v Liptovskej Osade Ján Vlnieška urobil, mu srdečne ďakujeme a do ďalších rokov mu zo srdca prajeme pevné zdravie, veľa lásky a spokojnosti.

V mene členov SZPB v L. Osade Jarka Koničková

Kto prinútil Američanov odísť zo Sýrie?

Jedna z najnehoráznejších intervencií v dejinách americkej armády sa neslávne skončila. Donald Trump oznámil slávne víťazstvo USA nad Islamským štátom a vydal rozkaz na stiahnutie amerických vojakov zo Sýrie. Z akého dôvodu sa toto rozhodnutie zrodilo práve teraz?

Američania boli v Sýrii vyše štyroch rokov. A hoci ich tam nebolo viac ako dvestisíc, samotná ich prítomnosť významne ovplyvňovala riešenie sýrskeho konfliktu.

Donald Trump ešte do zvolenia za prezidenta navrhoval vyvedenie vojsk – lenže zakaždým ho presviedčali, že zatiaľ treba v Sýrii zostať. Načo? Aby sa pri určení budúcnosti Sýrie aspoň nejakým bral do úvahy aj názor USA. No a tiež na to, aby sa Rusom nedostala šanca úplne ovládnuť tamojšiu situáciu.

Preto Američania zostávali na severovýchode Sýrie v oblastiach obývaných Kurdmi a na juhu, na základni Et-Tanf. Po tom, ako boli zlikvidované hlavné sily IŠIL (čo Trump oznámil už v marci 2018), zmizol aj formálny dôvod americkej prítomnosti v Sýrii. Už v marcovom vyhlásení povedal: „Vyháňame ducha IŠ. My čoskoro odídeme zo Sýrie. Nech sa teraz o ňu starajú iní. Pod 100-percentnú kontrolu zoberieme územie tzv. kalifátu a urobíme to rýchlo... Vrátime sa do našej krajiny, kde je naše miesto a kde chceme byť.“

V stredu 19. 12. 2018 Trump ohlásil plné víťazstvo USA v Sýrii: „V Sýrii sme porazili IŠ, čo bolo počas môjho prezidentovania jediným dôvodom, že sme sa tam

nachádzali.“ A vydal rozkaz na vyvedenie vojsk.

USA odchádzajú zo Sýrie

Vyvedenie jednotiek z kurských oblastí znamená ukončenie sýrskej hry Washingtonu. Pochopiteľne, že tá bola prehratá už dávno – čo bolo jasné už v roku 2015 po spustení ruskej operácie. Trump teraz chce podtrhnúť, že si plní ďalší svoj predvolebný sľub, čo je tiež pochopiteľné.

Prečo sa to deje práve teraz?

Preto, lebo Spojeným štátom už nejde o Sýriu. Tentoraz im ide o celý Blízky východ. Washington chce zastaviť pád svojho vplyvu v regióne a evakuácia zo Sýrie – je z týchto riešení najľahšia a najmenej bolestivá.

Ľahká – preto, lebo Asad už má kontrolu nad štátom a teda neexistuje žiadny vojenský a geopolitický zmysel na nachádzanie sa tam dvoch tisíc Američanov. Teraz v Sýrii hrajú úplne iní hráči. Rusko a Irán nezradia podporu Damašku. Turecko, idúc na dohodu s Ruskom a Iránom, sa stalo treťou stranou sýrskeho riešenia – čiže pre USA tam už niet miesta. Teoreticky by ešte mohli hrať spolu s Tureckom, lenže vzťahy týchto dvoch štátov sa za ostatné roky katastrofálne zhoršili.

Má to celý rad príčin. Jednou z najdôležitejších je, že Američania v Sýrii podporujú Kurdov, ktorých Turci považujú za neustálu bezpečnostnú hrozbu pre svoj štát. Čím dlhšie Američania zostávali v Sýrii, tým

viac si poškodzovali aj tak zlé vzťahy s Tureckom. No a stratou Turecka si katastrofálne zhoršili svoje už aj tak slabé pozície v regióne. Čiže voľbu nemali žiadnu.

Erdogan stavil na upevnenie vzťahov s Ruskom

Na pozadí mnohých nezhôd s USA sa to vynímalo obzvlášť vyzývavo. USA boli zamiešané do pokusu prevratu v Turecku. Nevydali mu ani Fethullaha Gülena, hlavného Erdoganovho nepriateľa. USA podporujú v Sýrii Kurdov, nepriateľov Turecka, a s Ruskom prišiel aj „Turecký prúd“, aj S-400, i vzájomná súčinnosť v Sýrii. Pokusy tlačiť na Erdogana boli nezmyselné – nepredáte zbrane? Dobré, tak si ich kúpime od Rusov.

Turecko je príliš dôležité pre všetkých kľúčových svetových hráčov, aby si ho bolo možné len tak rozhnevať. USA si kategoricky nemohli dovoliť „stratiť Turecko“ úplne. Na Blízkom východe im už nezostali žiadni stopercentní spojenci (Izrael sa neráta), pričom vplyv Ruska tu výrazne narástol. Saudská Arábia sa čoraz aktívnejšie zblízuje s Ruskom a po záležitosti s novinárom Džamalom Chášakdzim sa už aj tak dvojzmyselné vzťahy medzi Washingtonom a Er-Rijádcom stali ešte citlivejšie.

Za týchto okolností Trump jednoducho nemal inú možnosť, len sa pokúsiť napraviť svoje vzťahy s Erdoganom. No a na to je sýrska téma najjednoduchšia, pričom vyvedenie vojsk zodpovedá aj snahám Trumpa.

Trump uspokojí jednu z požiadaviek Erdogana a zároveň bude snáď možné, aj keď nie úplne zabudnúť na ostrosť otázky okolo vydania Fethullaha Gülena Turecku, tak minimálne ju trochu otupiť.

Následky odchodu USA zo Sýrie

Netreba očakávať osobitne tvrdú operáciu Turkov voči Kurdom. Kurdi budú po odchode Američanov nútení začať sa správať voči Ankare priateľnejšie a aj opatrnejšie. Stanú sa zhovorčivejší aj voči Damašku. Pozornejší budú tiež voči ruským argumentom.

Pre Rusko sú najdôležitejšími dôsledkami odchodu Američanov nie vnútroštrkové otázky, ale turecké. Ako sa bude správať Erdogan? Nezačne sám rozohrávať „americkú kartu“ proti Rusku – čo sa už pokúsil, hoci sčasti z paniky, urobiť v novembri 2015 po zostrelení ruského lietadla na sýrsko-tureckej hranici?

I keď je nedôvera voči Erdoganovi v ruskej „teleexpertnej“ spoločnosti rozšírená, reálne niet dôvodov podozrievať tureckého prezidenta z nejakej principiálnej zákernosti. Americko-turecké protirečenia sa neobmedzovali len na sýrsko-kurdskú tému, rusko-turecké vzťahy sú pre Erdogana dôležité aj strategicky.

Samozrejme, že Erdogan sa teraz môže uchýliť k nejakým demonštratívnym krokom voči USA. Môže tiež (hoci to nie je príliš pravdepodobné) zamotať aj dohodu o dodávkach S-400. Principiálne sa však jeho smerovanie nezmení. Turecko totiž chce a aj sa môže stať veľkou mocnosťou 21. storočia, čo sa nedá bez všestranného a spoľahlivého strategického partnerstva s Ruskom. **Vladimír Mikunda, podľa vz.ru z 19. 12. 2018**

O prvej medzinárodnej konferencii proti zahraničným vojenským základňam USA a NATO, ktorá sa konala 16.–18. novembra 2018 v Liberty Hall v írskom Dubline

Proti zahraničným základňam USA a NATO

Na konferencii bolo prítomných takmer 300 účastníkov z vyše 35 štátov sveta. Prehovorili tam rečníci zo všetkých kontinentov, vrátane Kuby, Argentíny, Brazílie, Kolumbie, USA, Talianska, NSR, Portugalska, Grécka, Cypru, Turecka, Poľska, Spojeného kráľovstva (V. Británie a Írska), Írskej republiky, Českej republiky, Izraela, Palestíny, Kene, Demokratickej republiky Kongo, Japonska a Austrálie.

Táto konferencia bola prvým zorganizovaným úsilím začatej **Globálnej kampane proti vojenským základňam USA a NATO**, ktorú tvorí vyše tridsaťpäť mierových, právnických a ekologických organizácií a ktorú podporuje vyše 700 ďalších organizácií a aktivistov z celého sveta.

Účastníci si vypočuli fakty o agresióch, intervenciách, úmrtiach, ničení a poškodzovaní zdravia a životného prostredia, ktoré spôsobili vojenské základne celému ľudstvu povedľa hrozieb a porušovaní zvrchovanosti „hostiteľských“ krajín.

Účastníci a organizátori konferencie zásadne súhlasili s tým, že nielen odmietajú všetky vojenské základne, ale považujú takmer tisícov vojenských základní USA a NATO, zriadených po celom svete, štátov NATO a EÚ, za najväčšie ohrozenie mieru a ľudstva, ale súhlasili aj s tým, že všetky musia byť zatvorené.

Vojenské základne NATO sú vojenským vyjadrením imperialistického zasahovania do života zvrchovaných štátov v mene dominantných finančných, politických a vojenských záujmov kvôli kontrole energetických zdrojov, dopravných trás, trhov a sfér vplyvu, s jasným porušovaním medzinárodného práva a Charty OSN.

Účastníci konferencie vyzývajú organizácie a hnutia, ktoré súhlasia s vyššie uvedeným, aby úzko a koordinovane spolupracovali v rámci Globálnej kampane na orga-

nizovaní a mobilizovaní verejnosti sveta proti vojenským základňam USA a NATO.

Spolu s výzvou na zatvorenie vojenských základní USA a NATO sme presvedčení, že **osobitú pozornosť medzinárodného hnutia si vyžaduje napr. americká základňa Guantanámo na Kube, základne USA na Okinave a v Južnej Kórei, v nemeckom Rammsteine, v Srbsku a staré i nové základne USA a NATO v Grécku a na Cypre, zriadenie nového Afrického veliteľstva USA (US African Command; AFRICOM) s pridruženými vojenskými základňami v Afrike, mnohé základne NATO v Taliansku a v Škandinávii, letisko Shannon v Írsku, používané ako vojenská základňa USA a NATO, a novo zriadené základne Spojených štátov, Francúzska a ich spojencov na sýrskom území a okolo neho.**

Na pokračovanie našej spoločnej globálnej kampane v solidarite so spravodlivou vecou národov v boji proti zahraničným vojenským agresióm, okupáciám a zasahovaniu do ich vnútorných záležitostí a proti ničivým dopadom činnosti týchto základní na životné prostredie a zdravie, účastníci súhlasili s odporúčaním a podporou koordinovaných akcií a iniciatív v roku 2019, ktoré posilnia globálne hnutia a rozšíria činnosť a spoluprácu a posunú ju vpred.

Konferencia podporuje globálne masové mobilizácie proti Samitu k 70. výročiu NATO, 4. apríla 2019 vo Washingtone, a súvisiace protesty v členských krajinách NATO a aj inde vo svete, ako ďalší krok k tomuto cieľu.

Deklarujeme solidaritu s desaťročia trvalým úsilím kubánskeho ľudu o navrátenie územia Guantanamo, ktoré je nezákonne okupované Spojenými štátmi a vyjadrujeme podporu 6. medzinárodnému semináru za mier a zrušenie zahraničných vojenských základní, organizovanému združením MOPAZ 4.–6. mája 2019 v Guantaname na Kube. **Podľa zahraničnej tlače**

Udavačstvo v Nemecku: Komunisti aj nacisti blednú závišťou

Súčasný neomarxizmus sa v mnohom podobá na totalitné režimy, ktoré Európa zažila za posledných 100 rokov. Je netolerantný, agresívny, nepripúšťa diskusiu a sám určuje pravidlá, kto je „dobrý“ a kto je „zlý“.

V Nemecku sa dostáva do obehu príručka pre sociálnych pracovníkov s deťmi. Obsahuje návody pre zverencov, ako identifikovať nacistických chlapcov, dievčatá, súrodencov či rodičov. „Nacistický“ je obyčajná dehonestujúca nálepka, zabezpečujúca spoločenské, ekonomické a prípadne trestné postihnutie nepohodnej obeť za to, že dostatočne nerešpektuje multikulturalizmus, nepodporuje autogenocídu a dovoľí si mať vlastné názory. Predhovor k 60 stranovej publikácii napísala samotná ministerka pre rodinu Franziska Giffey.

Sofistikované špehovanie rodičov, súrodencov a susedov má vypracované pravidlá, prispôbené veku malých udavačov. Napríklad blondáte dievčatá so zapletenými vlasmi a svetlovlasí vyšportovaní mladíci sú jasne podozriví z nacionalizmu. Rodičia ich vedú k extrémizmu a netolerancii. Špeciálne podozrivými sa ukazujú byť komunity, vyznávajúce zdravý život v prírode, farmárčenie a udržiavanie tradičných hodnôt. Všetci patria k extrémnej pravici.

Už len fakt, že publikácia vznikla a dostala sa do obehu, je alarmujúcim faktom a barometrom stavu spoločnosti. V prípade Nemecka momentálne rezonuje otázka, či krajina zničí skôr sama seba, alebo ju rozvráti neznani príselci. Prípadný mix oboch môže proces riadne urýchliť.

Podľa HSP, 10. 12. 2018 (krátené)

V Pezinku hľadajú posily medzi vojakmi

Predseda ZO SZPB brigádneho generála Karola Pekníka Pezinok Dušan Vilim na VČS Zväzu vojakov – Klub Pezinok, ocenil dobrú a vzájomne prospešnú spoluprácu najmä pri organizovaní pietnych spomienkových podujatí.

Kedže v súčasnosti je len hrstka členov Klubu aj v ZO SZPB, vyzval prítomných, aby aj ďalší posilnili členskú základňu protifašistických bojovníkov.

Rozšírenie členskej základne SZPB v Pezinku o ďalších členov z Klubu by malo byť pozitívnym prínosom už pri organizovaní najbližších osláv oslobodenia Pezinka spod útlaku fašistického Nemecka, 75. výročia SNP...

Novozvolený predseda plk. v. v. Milan Viglaský označil spoluprácu so ZO SZPB brigádneho generála Karol Pekníka Pezinok za obojstranne veľmi prospešnú. Aj ďakovný list klubu, odovzdaný Dušanovi Vilimovi, je

vyjadrením vďačnosti za aktívnu pomoc pri rozvoji Zväzu vojakov – Klub Pezinok a má byť po-

vzbudením do ďalšej spoločnej činnosti v rámci mesta vinohradov. **– vič –**

S kritickým pohľadom

Výročná členská schôdza v ZO SZPB Trieda SNP Banská Bystrica 3. 12. 2018 za účasti 63 členov kriticky zhodnotila svoju činnosť od 16. zjazdu SZPB.

Rokovania sa zúčastnil oblasťný predseda Ján Pacek, okresná predsedníčka JDS Renáta Petřincová, pedagógovia z družobnej ZŠ Tr. SNP 20 Mája El Hary, Radoslav Žolko, Roman Majer a žiaci Martina Tarabová s Dominikom Sanitrom, ktorí sa predstavili aj s kultúrnym programom.

Predseda ZO SZPB Eva Brozmanová podrobne zhodnotila činnosť 95-člennej organizácie i jej 9-členného výboru. Spomenula tiež, že asi 20 % členov je vo vyššom veku, že už nie sú schopní aktívne pracovať, no prejavujú záujem o činnosť SZPB a podporujú ju. Organizácia je s nimi v kontakte cestou dôverníkov a členov výboru.

Počas tohto rokovania sme odpredali 50 ks Ročeniek odbojárov 2019. (Poznámka redakcie: ak by

takýto počet dosiahli aj iné organizácie v B. Bystrici, do oblasti by smeroval náklad ročeniek najmenej 800 ks.)

Trvalým negatívnym nedostatkom je, že sa nám nedarí získavať členov na predplatné dvojtyždenníka Bojovník, čo je na škodu informovanosti členov o dianí v SZPB.

Organizácia sa môže popý-

šiť zlepšením spolupráce s družobnou školou. „Naši“ žiaci sa zúčastňujú mnohých pietnych i kultúrno-vzdelávacích podujatí v okolí B. Bystrice. Zo sponzorského príspevku sme im uhradili predplatné na dvojtyždenník Bojovník i Ročenku odbojárov 2019.

Naša VČS schválila odporúčanie pre XVII. zjazd SZPB, aby do funkcie predsedu zväzu opätovne zvolil P. Sečkára, ktorý aj v tomto funkčnom období dokázal pozviesť celý SZPB. **– EB –**

(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Bačkov má 6 nových členov

Posledný novembrový týždeň sa výročná členská schôdza konala aj v ZO SZPB partizána Jána Korčinského v Bačkove. Predseda Rastislav Krajčovič privítal prítomných členov a oblasťného predsedu Milana Urbana a Ladislava Lippaia.

Predseda Krajčovič zhodnotil aktivity členov a vyzdvihol tých, ktorí sa osobne podieľali na organizácii podujatí. Osobitne sa poďakoval novozvolenému starostovi Jozefovi Nemčíkovi (ktorý je aj tajomníkom ZO SZPB v Bačkove) za podporu zväzovej činnosti.

M. Urban informoval členskú

schôdzu o činnosti a podujatiach oblasťného výboru a na záver ocenil diplomom niektorých členov za vzornú reprezentáciu svojej ZO SZPB a spoluprácu s oblasťným výborom. Osobitne potešiteľné bolo jeho vyznanie, že rád prichádza na naše rokovania, pretože našu organizáciu považuje za

jednu z najlepších v trebišovskom okrese.

Vo voľbách boli za členov výboru potvrdení všetci jeho doterajší členovia, vrátane predsedu R. Krajčoviča. Spolu s ním bol za delegáta na oblasťnú konferenciu zvolený Michal Tomko.

V diskusii sa hovorilo aj o ďalšom rozširovaní členskej základne, keďže v ostatnom roku k nám prišlo šesť nových členov. Pribudlo nám tiež päť nových predplatiteľov dvojtyždenníka Bojovník.

Anna Korčinská a – MU –

Výročného rokovania ZO SZPB č. 2 v Brezne sa 12. decembra 2018 zúčastnilo 34 z 57-člennej základne. Prítomný bol aj oblasťný tajomník SZPB Ján Šulej.

Milan Kováčik

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

■ Kolko má Rusko veteránov VVV?

Veteránov, invalidov a pracovníkov tyla Veľkej vlasteneckej vojny v Rusku žije ešte okolo 1,4 milióna, uviedla podpredsedníčka vlády RF pre otázky sociálnej politiky Tatiana Golikova.

Údaj ohľadom samotných účastníkov bojov RIA Novosti spresnila a uviedla, že ich žije už len 97 tisíc. V máji 2018 však ruské ministerstvo práce uviedlo, že na území štátu žije už len 80,3 tisíc priamych účastníkov bojov.

Dňa 12. 12. 2018 na pôde výboru „Pobeda“ Golikova uviedla, že priemerný dôchodok účastníkov VVV bude v roku 2019 44 tisíc rubľov (cca 600 eur), z čoho pravidelných 10 tisíc rubľov (cca 150 eur) je príspevok ku Dňu víťazstva. **Podľa vz.ru, 12. 12. 2018**

■ Lvovská oblasťná rada vyhlásila rok Banderu

Poslanci Lvovskej oblasťnej rady vyhlásili rozhodnutie nazvať rok 2019 menom Stepana Banderu a organizácie ukrajinských nacionalistov, informovala tlačová služba oblasťnej rady.

Poslanci toto rozhodnutie zdôvodnili 110. výročím narodenia S. Banderu (1. 1. 1909) a 90. výročím prvého kongresu ukrajinských nacionalistov (Viedeň 1929). **Podľa vz.ru, 11. 12. 2018**

■ Trump: „Európska armáda neuspela v oboch svetových vojnách“

Americký prezident Donald Trump sa 8. 12. obul do francúzskeho náprotivku Emmanuela Macrona. Spochybnil jeho myšlienku európskej armády a vyzval, aby členovia NATO férovo platili stanovený podiel do rozpočtu aliancie.

„Myšlienka európskej armády nedopadla dobre v 1. a 2. svetovej vojne. Boli tu ale pre vás USA a vždy budú. Žiadame po vás len, aby ste platili svoj spravodlivý podiel do NATO,“ napísal.

Americký prezident už niekoľkokrát na Macrona zaútočil. V polovici novembra (2018) sa vysmial počínaniu Francúzska počas 1. a 2. svetovej vojny, keď povedal, že Parížania sa začali učiť po nemecky, kým sa Američania neobjavili v Európe.

HSP, 9. 12. 2018, Sputnik (výňatok)

■ Vrchný veliteľ Ukrajiny so svojim vojakom a ten s emblémom SS

Na sociálnych sieťach sa objavila fotografia, na ktorej sa pýši ukrajinský prezident P. Porošenko so svojimi výsadbármi, ibaže jeden z nich sa pýši aj s emblémom nemeckej fašistickej 3. tankovej divízie SS „Totenkopf“ (lebka so skříženými kosťami).

Podľa vz.ru, 8. 12. 2018

Link: <https://vz.ru/news/2018/12/8/954369.html>

■ Na Ukrajine bolo navrhnuté, aby sa z Banderu stal národný hrdina

Poslanci Najvyššej rady apelovali na prezidenta Ukrajiny Petra Porošenka s návrhom na posmrtné udelenie Stepanovi Banderovi titulu Hrdina Ukrajiny.

„Prijatie tohto návrhu umožní uctiť si pamiatku Stepana Andrejeviča Banderu, napomôže obnoveniu historickej pravdy o účastníkoch boja za nezávislosť Ukrajiny v dvadsiatom storočí, konsolidáciu ukrajinského národa a posilneniu vlasteneckej výchovy“, uvádza sa vo vysvetľujúcej poznámke.

V januári 2010 vydal vtedajší prezident Viktor Juščenko dekrét, ktorým menoval Banderu Hrdinom Ukrajiny. O tri mesiace neskôr ho donecký súd zbavil štátneho vyznamenania, pretože nebol občanom Ukrajiny. **Podľa novarepublika.cz, 6. 12. 2018**

■ CIA o sexuálnej orientácii Hitlera

Ústredná spravodajská služba odtajnila správu o živote Adolfa Hitlera, v ktorej sa hovorí aj o jeho sexuálnej orientácii.

Správa bola napísaná v roku 1943 antropológom Henrym Fieldom, ktorý uviedol, že Hitler bol kombináciou homosexuála i heterosexuála. „Jeho sexuálny život bol dvojaký, presne ako jeho politické názory. Zároveň bol homosexuál i heterosexuál, socialista i horlivý nacist, muž i žena,“ hovorí sa v charakteristike. Pritom sa tiež uvádza, že Hitlerovi boli vlastné aj „sadomasochistické sklony s homosexuálnou orientáciou“.

V roku 2015 boli odtajnené dokumenty, podľa ktorých Hitler počas 2. sv. vojny testoval rakety V-2 na svojich spoluobčanoch.

Podľa russian.rt.com, 17. 10. 2018

Pietny akt – 74. výročie oslobodenia Trebišova

Na prelome novembra a decembra si v Trebišove tradične pripomíname oslobodenie nášho mesta.

Dňa 1. decembra 1944 po ťažkých bojoch, spojených s prechodom rieky Ondava, na brehu ktorej fašistická guľka ukončila život hrdinu ZSSR pplk. I. A. Ankudinova, priniesli vojaci sovietskej armády vytýčenú slobodu občanom Trebišova, Sečoviec a okolitých obcí. V oslobodenom meste po prvýkrát zasadala Slovenská národná rada.

Položením vencov k Pamätníku osloboditeľov na tunajšom cintoríne sme vzdali hold 267 sovietskym vojakom a 17 občanom mesta, ktorí na oltár slobody položili svoje životy. Na pietnom akte sa okrem zástupcov štátnej správy, samosprávy a iných zložiek k zúčastneným občanom priradil primátorovi Marekovi Čížmarovi aj predseda SZPB Pavol Sečkář, ktorého sprevádzali tajomník ÚR SZPB Viliam Longauer a oblasťný predseda SZPB Milan Urban s početnou skupinou členov SZPB.

Laďislav Lippal, predseda ZO SZPB Trebišov 2

Druhý sprava V. Longauer, prednosta OÚ v Trebišove Rastislav Petrovič, M. Urban, P. Sečkář a členovia ZO SZPB pred Pamätníkom osloboditeľov.

Pochod na počesť Imricha Jacko-Lysáka

Rodina kpt. in memoriam Imricha Jacko-Lysáka (písali sme o ňom v minulom čísle), OÚ v Brezovici, okres Sabínov, ObIV SZPB v Prešove, občania a turisti z blízkeho i vzdialenejšieho okolia a z Trenčína (čo bolo približne 70 ľudí), zorganizovali 6. ročník zimného nočného pochodu (z 29. na 30. 12. 2018) na Šarišský hrad na počesť 75. výročia smrti tohto vojnového hrdinu.

Predchádzal mu sprievodný program, zložený z prezentácie pôsobenia Imricha Jacko-Lysáka na východnom fronte, z diskusie k jeho odkazu a položeniu venca a zapálenia sviečok pri pamätnej tabuli na jeho rodnom dome v Brezovici. Mottom podujatia bolo: „Nezabudneme na hrdinov, ktorí priniesli najvyššiu obeť“.

O aktualizácii odkazu Imricha Jacko-Lysáka pre súčas-

nosť pohovoril pri rodnom dome hrdinu genmjr. v. v. Emil Vestenický z Trenčína. Predseda ObIV SZPB v Prešove Jozef Čorba informoval prítomných o zámeroch prešovskej oblastnej organizácie SZPB na jeho využitie a o podaní návrhu na menovanie kpt. Imricha Jacko-Lysáka do hodnosti brigádneho generála in memoriam pri 75. výročí SNP. Pohovoril aj o zborníku Protifašistický odboj 1939–1945, v ktorom je hrdinovi venovaný náležitý priestor, vrátane jeho života, vojenskej kariéry a bojovej činnosti.

Významnou bodkou za týmito slovami bol oznam o začatí úsilia na získanie prídomeku z mena Imricha Jacko-Lysáka do názvu ObIV SZPB v Prešove a novovytvorenej ZO SZPB v Brezovici, vrátane osadenia busty hrdinu na jeho rodnom dome.

Ján Krajčovič, podpredseda ObIV SZPB Prešov

Súťaž vedomostí v Rimavskej Sobote

Pri príležitosti 74. výročia oslobodenia sa v R. Sobote konal 12. ročník (miestne kolo) vedomostnej súťaže Medzníky 2. svetovej vojny. Organizovali ju MsÚ R. Sobota, ZO SZPB Júliusa Bolfiaka, mesto a CVČ R. Sobota.

Do súťaže sa prihlásilo 9 trojčlenných družstiev zo ZŠ Š. M. Daxnera, ZŠ P. Dobšinského, ZŠ P. Kellnera Hostinského, ZŠ M. Tompu a EZŠ Z. Oravcovej Rimavská Sobota.

Súťažiaci prezentovali vedomosti najmä z obdobia nástupu fašizmu k moci, priprav a vypuknutia 2. sv.

vojny, jej dôležité etapy, vznik odbojového hnutia, priebeh SNP a dôležité udalosti pri oslobodzovaní našej vlasti i nášho regiónu, odkaz pre dnešok, ako aj najväznejšie ohrozenie celosvetového mieru po 2. sv. vojne, vojnové konflikty po 2. sv. vojne.

Na prvých troch miestach sa umiest-

nili družstvá ZŠ Š. M. Daxnera – družstvo č. 1, ZŠ P. Dobšinského – družstvo č. 1 a ZŠ Š. M. Daxnera – družstvo č. 2.

Do výtvarnej časti súťaže: „Vážme si slobodu“ sa zapojili žiaci zo ZŠ P. K. Hostinského, ZŠ V. Szombathyho Jesenské, ZŠ Hodejov a ZŠ Klokočov Hnúšťa, ktorí predstavili 15 výtvarných prác. Víťazmi sa stali Chiara Ruszová zo ZŠ V. Szombathyho Jesenské, Stefanie Rácová zo ZŠ Hodejov a Erika Bíleková zo ZŠ P. K. Hostinského R. Sobota.

Ivana Pivarníková

Beseda s povstaleckým hrdinom

ZO SZPB Selce si pozvala na besedu so žiakmi priameho účastníka SNP Vladimíra Strmeňa, ktorý sa v roku 2018 dožil 90 rokov. Navštívil nás 21. novembra.

Besedy sa zúčastnili žiaci 8. ročníka spolu so svojimi učiteľmi. Potom predsedníčka Viktória Petriková predstavila V. Strmeňa, pplk. Pavla Nikodéma a Milana Peška, ako aj členov ZO SZPB Máriu Pažitkovú, Daniela Hlinku a Annu Vrbovú.

V. Strmeň pohovoril o svojom detstve v rodnej Rychtárovej i o svojej hudobnej vojenskej škole. Upríamal pozornosť na vojenské nácviky, ktoré vykonávali členovia Hlinkových gard. Žiakom spomenul aj prídelový systém potravín.

Najpodrobnejšie sa však venoval SNP. Od rozkazu „Začnite s vystávaním“, cez približne významných sovietskych i našich partizánskych veliteľov a veliteľov 1. čs. armády na Slovensku generálov Jána Goliana a Rudolfa Viesta.

Venoval sa však aj osobným

povstaleckým zážitkom. Ako absolvoval vojenský výcvik na Oremovom Laze Lešť, ako bol partizánskou spojkou medzi Tureckou, Pieskami, Špaňou Dolinou a Starými Horami, ako bojoval v partizánskej skupine „Dolina“, ktorá operovala v týchto lokalitách...

Vladimír Strmeň nezabudol

aj iné hrôzy 2. sv. vojny, ako koncentračné tábory, masové hroby (Kremnička, Nemecká)... Žiakov zaujímala aj vojenská a povstalecká výzbroj i osobné pocity bojovníkov. Či sa nebáli vstupovať do boja.

No a keďže Vladimír Strmeň je aj významný harmonikár, tak ani toto stretnutie sa nezaobišlo bez „partizánskej hymny“ a ruských vojnových pesničiek.

– AV – (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Darcovia krvi z Košíc

Členovia ZO SZPB Košice-Juh nezištne darujú svoju krv.

Naša jediná žena – dárkyňa Nadežda Liptáková má za sebou 21 odberov a je držiteľkou striebornej plakety prof. Jána Jánskeho. Jej manžel Jozef je držiteľom zlatej plakety, krv daroval už 78-krát.

Naším rekordérom je však Alexander Zsigmondy, ktorý má za sebou 88 odberov a je držiteľom Diamantovej plakety prof. Jána Jánskeho. Za svoj humánný čin bol ocenený aj Čestným uznaním Mestskej časti Košice-Jazero, ktoré mu 25. 10. 2018 odovzdala starostka mestskej časti Lenka Kovačevićová.

Príkladom pre mladých ľudí môže byť náš najmladší darca, 21-ročný študent Jaroslav Timko, ktorý ma za sebou už 5 odberov.

Dušan Rybáňský

Krv odovzdáva Nadežda Liptáková.

Povstalecké Vianoce 2018 v Banskej Bystrici

Vo veľkej zasadacej sále okresného úradu sa 12. 12. 2018 zišli všetky základné organizácie SZPB banskobystrickej oblasti. Pripomenuli sme si tiež prijaté Vianočné dohody a vyhodnotili plány roku 2018.

Predseda oblastného výboru Ján Páček k tomu súhrnne zhodnotil nielen činnosť základných organizácií, ale vyzdvihol aj prácu jednotlivcov v mnohých oblastiach. Plaketou Oblastného výboru SZPB Banská Bystrica ocenil záslužnú prácu Máji el Hajry a Matúša Čupku. Pri ňom osobitne vyzdvihol najmä jeho prínos v práci s mládežou. Poďakovanie však smerovalo ku všetkým aktívnym členom oblastnej organizácie.

V príhovore sa J. Páček venoval aj snahám o prehodnocovanie výsledkov 2. sv. vojny a meneniu významu a prínosu Červenej armády, partizánskeho hnutia, SNP pre našu súčasnosť. Apeloval najmä na nás, členov SZPB, aby sme vhodnými formami a príkladmi objasňovali najmä mladým ľuďom, že sloboda nebola a nie je zadarmo, že treba za ňu a pre ňu aktívne pracovať.

Sprievodný kultúrny program bol ladený na folklórnu nótu, spolu sme sa zasmiali i zaspievali. Oficiálnu časť ukončil spoločný spev partizánskej hymny a ako to už býva v čase Vianoc aj pieseň, ktorá sa tiež začína slovami Tichá noc...

Jozef Tažný

Spomienky na povstalecké Vianoce v Dobšinej

V ZO SZPB v Dobšinej, ktorá má 43 členov, si 5. 12. 2018 pripomenuli obdobie Vianoc v tomto meste počas SNP.

O tom, že to nebolo formálne zapojenie sa Dobšinej do odboja svedčí aj fakt, že priamo tu sídlil okresný revolučný národný výbor, ktorý dokonca vydával na cyklostrojii časopis s názvom Náš boj. V meste mali veliteľstvá 12. a 15. prápor z 2. taktickej skupiny povstaleckej armády. Počas septembra a októbra 1944 tu pôsobila dokonca aj vojenská poľná nemocnica, ktorá poskytila záchranu 250 povstaleckým vojakom.

Aké to bolo počas Vianoc?

Prezradil nám to predseda ZO SZPB František Novotný, ktorý dlhoročne pôsobil aj vo funkcii kronikára mesta. „Presne 22. decembra 1944 bolo v Dobšinej počuť silné detonácie, až sa triasli domy. Zapríčinili to bomby zhodené z lietadiel, ktoré prileteli od severu. Ľudia utekali do verejných úkrytov z obavy, že sa lietadlá vrátia. Bomby dopadli vyše a nižšie nášho mesta, našťastie neprišlo

k stratám na životoch, no k veľkým škodám na majetku. Aj okolo Nového roka bola situácia vážna. Maďarské vojská a ich veliteľia sa udomácnili v príbytkoch obyvateľov a tam si užívali aj Vianoce a Nový rok.“

Obyvatelia Dobšinej začali cítiť úľavu až 27. januára 1945, no snehu bolo nadmieru veľa a vojská sa nemohli dostať cez Čuntavu na Hron, ani po ceste na Stratenú. Viac sa preto usilovali dostať na juh, kde pred-

kladali priaznivejšie podnebie. Od Vyšnej Slanej sa cez Farbiarku zakrátko dostali do Dobšinej rumunské vojská a ráno sa už v meste začali slobodné oslavy.

Mnohí členovia ZO SZPB v Dobšinej na tomto stretnutí vyrozprávali aj neopakovateľné osobné príbehy o tom, ako trávili Vianoce vo svojich rodinách počas príprav povstania a tiež v období oslobodenia mesta.

Juraj Karlika

Študent Mirko Nešpor – obeť fašizmu

Členovia oblastnej organizácie SZPB v Bratislave, spoločne s predsedom SZPB Pavlom Sečkářom, si 18. decembra 2018 dôstojnou spomienkou pri hrobe Mirka Nešpora v Slávičom údolí v Bratislave pripomenuli jeho život ukončený v mladom veku rukami fašistov.

Oblasťný predseda SZPB Martin Krno vyzdvihol aktívny anti-fašistický odboj vysokoškolského študenta Mirka Nešpora, pre ktorý ho v decembri 1944 zatkli príslušníci Hlinkovej gardy a následne umučili v pivničnej cele.

Mirko Nešpor, študent Vysokej školy technickej sa v júli 1944 aktívne zapojil do ilegálneho protifašistického hnutia. Spolupracoval s predstaviteľmi KSS na Orave i s občianskou odbojovou skupinou Jozefa Letricha z Dolnom Kubíne. Pomáhal zakladať Revolučný národný výbor v Hruštine, Zámenom, Námestove, bol tiež

Medzi tými, čo prišli vzdať poctu mladému človekovi, žiaľ, opäť dominovali seniori SZPB. Pritom hrdinský protifašistický postoj Mirka Nešpora je najlepším príkladom vlastenectva pre mladú generáciu, ktorá nezažila útrapy nemeckého nacizmu a jeho fašistických prísluhovcov na Slovensku.

100. výročie na obnovenom cintoríne

Na obnovenom vojenskom cintoríne z 1. svetovej vojny v Trenčíne – Zábrani sa pri príležitosti 100. výročia skončenia 1. svetovej vojny uskutočnila pietna spomienka. Zúčastnili sa jej minister obrany Peter Gajdoš, veliteľ Pozemných síl OS SR Jindřich Joch, predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť Anton Hrnko, zástupcovia zahraničných ambasád, členovia Klubu generálov SR, Zväzu vojakov OS SR, predstavitelia krajskej a miestnej samosprávy, občianskych združení a žiaci zo základnej školy v mestskej časti Kubrá. SZPB tu zastupovala delegácia, vedená predsedom ZO SZPB Trenčín 1 Miroslavom Ondrášom.

Po oficiálnom privítaní biskup Mons. František Rábek vysvätil nový kríž. Vzápätí sa delegácie poklonili obetiam 1. svetovej vojny a položili vence pri kríži a obnovenom pamätníku. Na koniec zaznela hymna SR.

Po kladení vencov minister obrany Peter Gajdoš zdôraznil, že ani dnešný svet nie je bezpečný. Lebo ak by to tak bolo, nemuseli by vraj naši vojaci pôsobiť v Afganistane, v Iraku a inde vo svete.

Anton Hrnko zasa pripomenul, že tí, čo ležia v hrobch na tomto cintoríne, ale ani ostatní vojaci, ktorí zahynuli na bojis-

kách prvej svetovej vojny, nechceli zomierať. Neodchádzali bojovať ako fanatici, ich cieľom nebolo zomrieť. Oni si šli splniť svoju povinnosť.

Vo všetkých príhovoroch znelo poďakovanie iniciátorom myšlienky na obnovu vojenského cintorína. Odteraz zostáva zodpovednosť na tých, ktorí sú povinní o vojnové cintoríny sa starať a zveľaďovať ich.

Autorom myšlienky obnovy tohto cintorína je genpor. vo výslužbe Pavel Honzek. Donedávna sa celý priestor dva razy do roka len pokosil, hroby bez menoviek sa neudržiavali. A preto-

že P. Honzek je členom Klubu generálov SR, ktorý sa venuje obnove cintorínov a pamätníkov nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí, zmienil sa o situácii v Zábrani. Rada klubu generálov obnovu cintorína odsúhlasila.

V roku 2015 sa generál Honzek, ktorého rada touto úlohou poverila, dal naplno do práce so záväzkom, že k 100. výročiu skončenia 1. svetovej vojny cintorín zmení svoj vzhľad.

Stalo sa. A to aj vďaka jeho neúnavnému získavaniu príspevkov od sponzorov a nespočetným hodinám v montérkach s ostatnými robotníkmi.

Miesto posledného odpočinku na vojenskom cintoríne v Zábrani okrem 338 Čechov a Slovákov našli aj Rumuni, Taliani, Maďari, Poliaci, Turci, Rakúšanovia, Nemci či príslušníci Ruskej armády. Spolu je na cintoríne, ktorý patrí MO SR, pochovaných 771 vojakov. Česť ich pamiatke. **Olga Kajabová**

Krutý predvianočný čas v roku 1944

Na rozhraní mesiacov november – december 1944 obyvatelia dedín pod Duklou, nevynímajúc obce v Stropkovskom okrese, prežívali hrôzu, neuveriteľný strach súvisiaci s pripravovanými bojmi na Ondave. Na Vianoce nebol čas, pripomínali si ich modlitbou a skromným chlebíkom, ak bol.

Nariadená evakuácia ustupujúcou nemeckou fašistickou armádou sa bytostne dotkla aj obyvateľov Vyšnej Olšavy. Ľudia sa snažili vyhnúť evakuácii smerom na Prešov. Strach, že sa už nikdy nevrátia domov, bol veľký. Nemeckými fašistami boli nútení opustiť svoje príbytky. Skromný majetok nakladali na kravské i konské povozy a utekali do okolitých lesov. V noci sa jednotlivci vracali tajne do dediny pre seno, obživu pre zvieratá i rodinu.

Rodina Vargová i Guziová mali asi pol ročné bábätká, ktoré ťažko znášali zimu. Preto pomocou ohňa v lese ich zahrievali. V noci bábätká nechali bez dozoru pri horiacom ohni a išli po seno do dediny. Potíchu sa priblížili k svojmu domu, cez okno videli do lampou osvietenej izby, v ktorej si nemeckí vojaci robili primitívnu hygienu – vybe-

rali si vši z rozkroku, vlasových časti tela, tieto hádzali cez otvor na sporáku do ohňa. Trpeli všetci, vrátane Nemcov.

Našinci pri návrate do lesa zistili, že dievčatko v perinke Anna Guziová takmer uhorela.

Pred odchodom z dediny nemeckí vojaci jej matku postupne znásilnili pred jej vlastným mužom, bavili sa na bezradnosti jej manžela. Dym a svetlo ohňa prezradilo úkryt evakuantov. Ráno nemecká hliadka evakuantov obsadila, označila ich za partizánov a chcela ich postrieľať.

Vďaka prítomnosti Zuzany Legiňovej, ktorá ako slúžka na Južnej Morave sa naučila po nemecky, presvedčila Nemcov a tí ich len vyhnali z lesa. Odišli smerom na Prešov, odbočili z cesty a dostali sa do Marhane okres Bardejov.

V Marhani neboli vítaní, nakoniec ich gazda kvôli malým dvom deťom prichýlil. Po prechode frontu asi 20. 1. 1945 vracali sa evakuanti domov do Vyšnej Olšavy. Cesty boli plné evakuantov a vojakov Červenej armády. Malý Janko Varga veľmi plakal, od októbra podrástol, z perinky mu trčali nohy, bolo mu zima.

Všimol si to vodič nákladného vozidla, černoarmejec, vracajúci sa od Prešova. Zastavil, zobral matku s dieťaťom do auta, teplo v aute uspalo malého Janka.

Doma našli príbytky, stodoly, pivnice prázdne. Vyčíňala cholera. Cholerou bol nakazený aj otec malého Janka. Matka, aby zachránila syna pred cholerou, odišla s ním do Olšavky, svojho rodiska. Manžel zostal sám, nemal mu kto poskytnúť pomoc, našli ho po čase sedieť na stoličke pri chladnej peci v zimnej kuchyni s odmrznutými nohami v bezvedomí. Prišiel o nohy, trpel veľa rokov, nedovolil amputovať svoje nohy, až po troch desaťročiach na zásah svojej manželky.

V ďalšej izbe ležalo 13-ročné dievča vo vysokých horúčkach medzi mŕtvymi.

* * *

Článok píšem s cieľom oslovit' mladých ľudí, aby poznali hrôzu vojny, nezľahčovali doterajšie rinčanie zbraní. V živote je dôležitá pravda, láska, spravodlivosť a toto zabezpečí mier vo svete. Bojovať za mier sa oplatí. Preto sme tu my, Slovenský zväz protifašistických bojovníkov.

Peter Kasarda, predseda ZO SZPB Vyšná Olšava a KČP
(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

SNP očami bývalého člena SZPB akademického maliara Ivana Schurmannu.

Viete, že...?

...Norimberský proces je zaznamenaný na stenogramoch, ktoré tvoria 40 dielov a 16 000 strán?

Ďalej k tomu patria magnetofónové záznamy informátorov, zasadnutí, filmové materiály a fotografie.

...správy o vypuknutí SNP vysielal už 30. 8. 1944 vysielateľ Za slovenskú slobodu z Moskvy a BBC v československom programe z Londýna?

Historik Dezider Tóth napísal, že tieto stanice potom každodenne vysielali správy o situácii na Slovensku. Články o Povstaní uverejňovali aj rumunské a bulharské noviny.

Informácie o SNP sa objavili vo vysielaní bulharskej stanice Christo Botev už 10. 9. 1944, dokonca v mongolských novinách Unen, v tlači na území ZSSR a v mnohých ďalších krajinách.

Americké noviny referovali o situácii a bojoch na Slovensku od augusta až skoro do konca roku 1944 takmer denne. Aj keď informácie neboli presné, v podstate potvrdzovali, že slovenský národ a aj veľká časť slovenskej armády sa dali do dlho pripravovaného povstania. Gratulácie čs. exilovej vláde v Londýne prichádzali z celého sveta.

...kontrarozviedka Sovietskeho zväzu v časoch vojny sa nazývala SMERŠ?

Rozšifruje sa to jednoducho „Smrť špiónom“. V istom období tam bolo vsunuté aj písmeno „N“, čo znamenalo „Smrť nemeckým špiónom“.

Mimochodom, s názvom SMERŠ sa v istom čase pýšili tri kontrarozviedne služby rôznych rezortov. Dňa 19. 4. 1943 bola vytvorená Hlavná správa kontrarozviedky „SMERŠ“ Ľudového komisariátu obrany ZSSR (šéfoval mu V. S. Abakumov), Správa kontrarozviedky SMERŠ Ľudového komisariátu vojenského námorníctva (P. A. Gladkov). O trochu neskôr, 15. 5. 1943 bolo vytvorené Oddelenie kontrarozviedky SMERŠ NKVD ZSSR (S. P. Jucimovič), v kompetencii ktorého boli pohraničné jednotky a vojská rezortu vnútra, milícia...

Význam vojenskej kontrarozviedky bol preukázaný aj tým, že náčelník Hlavnej správy... bol zároveň zástupcom Ľudového komisariátu obrany ZSSR, čiže J. V. Stalina.

...prevahu sovietskej vojenskej kontrarozviedky uznal aj poľný maršal Wilhelm Keitel?

Za obdobie Veľkej vlasteneckej vojny Sovieti uskutočnili vyše 180 rádiových hier s protivníkom, počas ktorých zatkli vyše 400 agentov nemeckej rozviedky.

Poľný maršal Keitel: „...údaje našej agentúry sa týkali len taktickej zóny, ani raz sme nedostali údaje, ktoré by vážne ovplyvnili vývoj bojových operácií. Hlava rozviedky Hlavnej správy riíškej bezpečnosti Walter Schellenber: „...nejaký čas Moskva dodávala pravdivé informácie, aby sa najvyššie nemecké velenie v rozhodujúcom okamihu stalo obeťou osudovej dezinformácie“.

Náčelník vojenskej kontrarozviedky „Abwehr-3“ genpor. Franz-Eccard von Bentivegni: „...takmer ani jeden agent nasadený do tyla Červenej armády sa nevyhol kontrole zo strany sovietskych orgánov. Hlavná masa nemeckej agentúry bola Rusmi zatknutá a ak sa aj vrátila späť, tak často bola zásobená dezinformačnými materiálmi.“

...začiatkom roku 1945 hitlerovské sily mali ešte 7,5 milióna mužov, z toho 5 miliónov v operujúcej armáde?

Najviac síl, 3,1 milióna bolo na sovietsko-nemeckom fronte. A v prvých týždňoch roka boli tieto sily ešte viac posilnené (napr. 6. tanková armáda SS prišla z Arden).

...sovietske okupačné sily nezačali hneď „dvíhať“ vojnu zničene nemecké hospodárstvo?

Najskôr sa konala „očista“. Z Nemecka sa vyvážalo všetko, vrátane zo železnice odmontovaných koľajníc. Hlavne sa však konfiškovali zariadenia vojensko-priemyselnej výroby. Na koordináciu tejto činnosti bol vytvorený Osobitný výbor Štátneho výboru obrany ZSSR.

Za rok – od marca 1945 po marec 1946 bolo do ZSSR odoslaných okolo tritisíc fabrík. No a spolu s nimi často do ZSSR cestovali aj kvalifikovaní pracovníci.

...pojem, ktorý dal sudetskú geografickú oblasť do súvislosti s jej nemeckými obyvateľmi, sa po prvýkrát zrodil až v roku 1866?

Vtedy sa zrodil aj pojem sudetský Nemeck, ktorý začal byť používaný príslušníkmi nemeckého národa a jazyka, žijúci v habsburskej monarchii na historickom území českých krajov, a ktorý bol užitočný na odlíšenie Nemcov z Čiech od Nemcov z alpských krajín.

A. Mikundová

Pripomenuli sme si 75. výročie Vianočnej dohody

(Dokončenie zo str. 1)

Gdaňsk a koridor k východnému Prusku, teda ako jednu z výmenných mincí pri dohadovaní sa s Poľskom. Definitívnejší štatút, ako samostatný štát v nemeckej mocenskej sfére na čas vojny, dostalo Slovensko po porážke Poľska,“ povedal M. Pekník a dodal, že to nebolo za to (čo hlásala vtedajšia slovenská propaganda), že Slovensko sa stalo prvým spojencom Nemecka vo vojne. Bolo to z dôvodu, že „porážkou Poľska sa úplne zmenilo geopolitické postavenie Slovenska“.

V ďalšom M. Pekník poukázal na vnímanie vtedajšieho Slovenska nielen Nemeckom, ale aj Sovietskym zväzom, pričom oba štáty v nás videli bránu na Balkán. „Berlín považoval Slovensko výlučne za sféru nemeckého vplyvu a bol ochotný strpieť tu len pasívnu prítomnosť ZSSR. Sovietsky zväz zase nechcel kvôli Slovensku riskovať svoje „priateľské“ vzťahy s Nemeckom.

Vytlačenie Spojencov z kontinentu, porážka Francúzska, Belgicka, Holandska, Dánska, Nórska a Luxemburska v roku 1940 obmedzila možnosť kompromisu na Západe. Pre Veľkú Britániu sa tento „kompromis“ blížil k úplnej kapitulácii,“ povedal Miroslav Pekník a ďalej priblížil okolnosti prístupu Slovenska k paktu troch mocností a jeho vplyvu na vnútornú politiku štátu.

„Jedným z dôsledkov pripojenia sa k Paktu bola účasť Slovenska na vojne proti ZSSR, hoci nie automaticky. Bulharsko tiež pristúpilo k trojaktu, ale vojny proti ZSSR sa nezúčastnilo,“ zdôraznil a podotkol, že vojna na východe a posun nemeckých armád až k Volge a kaukazským hrebeňom „výrazne fixovali postavenie Slovenska v hĺbke nemeckého mocenského priestoru“.

„Vyvrcholenie nemeckej moci v rokoch 1941–1942 sa prejavilo výrazne na vnútornej politike SR, keď sa skupina Tuka – Mach snažila dôsledne prispôbiť nielen zahraničnú, ale aj vnútornú politiku štátu ochrannej mocnosti, teda Nemecku. Napríklad riešenie židovskej otázky vysťahovaním je

ťažko predstaviteľné bez ovzdušia skalopevnej viery vo víťazstvo Nemecka a nie „židobolševikov“ a židovských plutokratov.

Avšak krčovitá snaha vyslúžiť si nemeckú priazeň v čase, keď sa bez pochybností počítalo s nemeckým víťazstvom, ukazuje, že bratislavská vláda sa v podstate necítila ani v tejto chvíli príliš isto.

Prvky neistoty boli v tomto období dva: 1 – Aké je budúce miesto Slovenska v politických plánoch Veľkonemeckej ríše v novej Európe. 2 – Aké sú šance a nástroje obrany Slovenska voči expanzívnym snahám Maďarska, jasne dokumentované udalosťami z rokov 1938, v marci 1939, v Sedmohradsku 1940 i voči Srbku a Chorvátsku v roku 1941.“

Reč ministra hospodárstva Nemecka Waltera Funka z 25. 7. 1940 o novom hospodárskom usporiadaní Európy naznačila, že nejde len o publicistické úvahy. Na Slovensku bola reakcia na berlínsky signál okamžitá a pozitívna. Slovensko si predstavovalo, že sa možno dostane do blízkeho kontaktu Nemeckej ríše. „Nová Európa bude tvoriť celok, v ktorom každý štát bude mať zaistené svoje presné miesto. Každý štát

Slovenská republika a ustašovské Chorvátsko boli jediné dva štáty, ktoré vznikli ako výsledok medzinárodno-politického tlaku nacistického Nemecka.

bude mať vymedzené aj svoje povinnosti a úlohy, každý bude musieť prispieť prínosom k spoločnému celku. Že rozhodujúce slovo v tejto novej Európe budú mať práve mocnosti „osi“, je nielen pochopiteľné, ale aj prirodzené.“

V tom istom článku v novinách Slovák sa zdôrazňovalo, že Slovensko na tejto línii už je a že sa nemusí preorientovávať. „V novej Európe miesto samostatného slovenského štátu je zaistené...“

Toto však bolo skôr želaním a nie **nemeckým plánom. Ten mal dve roviny:** verejnú a dôvernú, ktorá sa síce dala z nemeckých krokov vydedukovať, ale zostávala v miestach dvojznačná, čo bolo aj odrazom skutočných nevyhraných názorov a pomerov. Hitler sám, aby si neviazal ruky, sa odmietal o projektoch určitejšie

vyjadrovať, nechával to na obdobie po víťazstve.

Prečo sa Vianočná dohoda zrodila v roku 1943?

Prichádza Bitka pri Stalingrade, pri Kurskom oblúku a na Slovensku sa začínajú vo väčšej miere objavovať v konšpirácii hlasy – Čo bude so Slovenskom po vojne?

Názory boli rôzne a existovala aj snaha spájať sa so zahraničnou exilovou vládou v Londýne.

Rok 1943 v protifašistickom odboji na Slovensku silne poznamenal vývoj na bojiskách 2. sv. vojny. Predovšetkým na východnom fronte.

Úspešné operácie Červenej armády a armád ostatných spojencov ovplyvňovali pomery vo vnútri krajín ovládaných nacistickým Nemeckom a prispievali k aktivizácii domáceho odboja. Na Slovensku sa prejavili vážne snahy o zjednotenie odbojových síl, o nadviazovanie spojenia medzi odbojovými skupinami a jednotlivcami.

Opakované a vzájomne podnikané kroky za účelom nadviazania spojenia medzi domácim a zahraničným odbojom boli tiež korunované úspechmi, aj keď predbežne bolo toto spojenie len kuriérne.

„Myšlienka obnovenia spoločného štátu Čechov a Slovákov mala čoraz širšie zázemie medzi aktívnymi antifašistami a širokými vrstvami obyvateľstva. Kým komunisti sa jednoznačne orien-

tovali na Sovietsky zväz a s oslobodzujúcou úlohou Červenej armády spájali nádeje na realizáciu svojich programových cieľov, niektorí nekomunistickí odbojoví činitelia kalkulovali aj s tým, že na naše územie prídu, resp. môžu prísť, vojská západných spojencov,“ povedal rečník.

Začala žiť myšlienka, že Nemecko vojnu prehrá a s ním všetko prehrá aj Slovensko.

Vznikali rôzne predstavy ako to po vojne riešiť. Zaujímavé sú napr. predstavy Karola Sidora a jeho skupiny, ktorí chceli „odstrániť všetkých ľudí, ktorí sa aktívne exponovali v politickej spolupráci s Nemcami. Osud Tisa, Tuku, Macha a druhých je už tým určený, aj keď môže byť veľmi odlišný“.

Pokiaľ ide o štátoprávne usporiadanie, rávalo sa s týmito alternatívami:

Program č. 1: Federácia medzi Slovenskom, Českom a Poľskom na základe rovnoprávnosti troch partnerov.

Program č. 2: Federatívny zväzok Slovenska s Poľskom alebo (podľa Sidora) Slovensko by sa dalo pod ochranu Poľska.

Ak by sa to uplatnilo, z politického vedenia na Slovensku by sa udiala druhá garnitúra ľudákov na čele s K. Sidorom. Pri týchto plánoch sa tiež rávalo s tým, že sovietske vojská nebudú na slovenských hraniciach skôr ako druhé.

Spomedzi ďalších odbojových aktivít sa M. Pekník širšie zaoberal memorandom Flóry a tzv. Šrobárovým memorandom. Uviedol, že Vavro Šrobár v roku 1943 nevyklučoval všetkých ľudákov zo slovenskej politiky, s niektorými rávalo a udržoval s nimi styky.

Skutočné zjednotenie odboja však bolo nemysliteľné bez jeho komunistickej časti. Komunistov najviac postihovala perzekúcia, oni prezentovali najdôslednejších a najaktívnejších odporcov fašizmu a ľudáckeho režimu.

Stanislav Mičev: zblíženie komunistického a občianskeho postoja, rokovania o príprave Povstania.

Zintenzívnenie kontaktov predstaviteľov občianskych demokratických zložiek na Slovensku, ktoré boli zapojené do domáceho protifašistického odboja, nastalo od septembra 1943.

Vznikom 5. ilegálneho vedenia KSS sa prehĺbila snaha všetkých odbojových zložiek o vytvorenie jednotného spoločného riadiaceho orgánu.

V decembri 1943 predstaviteľia občianskych demokratických zložiek domáceho protifašistického odboja, prevažne agrárci, vytvorili spolu s členmi 5. ilegálneho vedenia KSS ilegálnu Slovenskú národnú radu.

Dohodu o jej vytvorení a prvý programový dokument, ktorý poznáme pod názvom Vianočná dohoda, schválili v Bratislave za občiansky blok J. Ursíni, J. Lettrich a M. Josko, za komunistov K. Šmidke, G. Husák a L. Novomeský. V januári 1944 ilegálnu SNR doplnil národohospodár P. Zaťko a sociálny demokrat I. Horváth.

Nebola tu však prítomná Šrobárová a ani iné skupiny a tak viaceré pokračovali v odboji mimo rámec ilegálnej SNR.

„V rokoch 1943 až 1944 znamenali aj diplomatickí úradníci z krajín „osi“, ktorí pôsobili v SR, že slovenská spoločnosť sa radikálne odkláňa od ľudáckeho režimu a nacistického Nemecka. Stúpali sympatie k spojencom a k československému zahraničnému odboju, vrátane čs. exilovej vlády v Londýne.

Politický systém v roku 1943–1944 upadal do stagnácie a do hlbokéj vnútornej krízy. V celej spoločnosti dochádzalo k diferenciacii postojov k režimu. Neobišlo to ani členov HSĽS, HG, úradníkov ústredných a miestnych úradov štátnej správy, zamestnancov súkromných firiem, ktorí boli dovtedy voči režimu lojálni. Prehľbovanie rozkladu štátnej moci sa prejavovalo všeobecnou pasivitou a alibizmom. Okruh presvedčených stúpencov slovensko-nemeckého spojeneckého zväzku vo vojne sa neprestajne zužoval. Jednotlivci, skupiny a celé inštitúcie, či útvary sa zapájali do odboja na ministerstvách, v hospodárskych úradoch, v žandárstve, v polícii, v súdnictve, v župných a okresných úradoch, vo finančnej strážii a aj v samotnej ústrednej štátnej bezpečnosti,“ povedal S. Mičev.

* * *

Keďže táto konferencia bola poznatkovo nesmierne obohacujúca, Bojovník v ďalších číslach prinesie spravodajstvo z ďalších vystúpení.

Vladimír Mikunda

- **Bacúch:** Margita Cesnaková 83 a František Bublín 80 rokov.
- **Banská Bystrica – Fončorda, gen. I. Gibalu:** Katarína Baránková 81 rokov.
- **Banská Bystrica – Radvaň:** Mgr. Anna Hluchá 86 a Lýdia Švarcová 82 rokov.
- **Banská Bystrica – Stred:** Mgr. Dušan Krakovský 35 rokov.
- **Banská Bystrica – Tr. SNP:** Mária Chudá 81 a Katarína Krížová 70 rokov.
- **Bardejov 1:** Anna Michalčinová 91 a Anizia Címbalová 75 rokov.
- **Bardejov 2:** Anna Kubišová 90, PhDr. Vasil' Gula, CSc. 80 a Helena Potičná 70 rokov.
- **Bardejov 3:** Mária Koščáková 75 a Ivan Varchola 70 rokov.
- **Bardejov 4:** Marek Dudzík 25 rokov.
- **Becherov:** Anna Slavkovská 75 rokov.
- **Belá – Dulice:** Emília Balková 88 a Jaroslav Šimko 82 rokov.
- **Beloveža:** Mária Soroková 75 rokov.
- **Bernolákovo:** Marta Jungová a František Kováč 70 a Zdenka Žováková 81 rokov.
- **Bratislava 7:** Želislava Mitevová 91 rokov.
- **Bratislava 12:** Štefan Kozáček 99 rokov.
- **Bratislava 19:** Mária Bohrnová 65, JUDr. Ján Škorec 96, Anna Harmatová 65 a Milan Jamrich 87 rokov.
- **Čaňa:** Alžbeta Vargová 90 rokov.
- **Čičmany:** Lubomíra Hanúsková 65 rokov.
- **Dobšiná:** Etela Kukurová 75 a Dana Gálová 55 rokov.
- **Dolná Krupá:** Agnesa Mihalovičová 95, Terezia Nemečková 80 a František Baránek 80 rokov.
- **Dolné Vestenice:** Zuzana Botková 80, Štefan Chynoracký 87, Mária Dvončová 92 a Elena Košťálová 65 rokov.
- **Dunajská Streda:** JUDr. Nina Lefflerová 94 rokov.
- **Galanta:** Mgr. Anna Molnárová 60 rokov.
- **Harmanec:** Jozef Kupčok 84 rokov.
- **Hertník:** Božena Košutová 65 rokov.
- **Hniezdne:** Erika Ochotnícka 81 rokov.

- **Horná Lehota:** Ján Grísnik 70, Elena Kolajová a Klára Šperková 75 rokov.
- **Humenné:** Ing. Vladimír Kománický 84 rokov.
- **Jarabina:** Anna Kindjová 96 rokov, Anna Melicherová a Mikuláš Jarabinský 70 rokov.
- **Klenovec:** Pavel Jakabšic 89, Elena Bartová a Pavel Hrivnák 81, Eva Pribilincová a Ondrej Hruška 80 a Dr. Katarína Zamborová 50 rokov.
- **Kokava nad Rimavicou:** Ondrej Ňuňuk 86, Zuzana Svitekova 82 a Božena Borošová 81 rokov.
- **Kremnica:** Borislav Zelienka 75 rokov a Rozália Marková 86 rokov.
- **Lehota pod Vtáčnikom:** Gabriela Šormanová 55 rokov.
- **Lenartov:** Ján Kavulič 82 a Jozefína Eštoková 55 rokov.
- **Liptovská Teplička:** Elena Veštúrová 65, Ján Černožský 70, Mária Kostolníková 80 a Mária Gigacová 89 rokov.
- **Lučenec II.:** Oľga Lauková 80 rokov.
- **Lučenec III.:** Emília Ličková 87 a Štefan Kumštár 80 rokov.
- **Medzibrod:** Štefan Stančev 70, Ľubomír Hlaváček 65, Magdaléna Sanitrová 90 a Antónia Čížová 75 rokov.
- **Medzilaborce:** Vasil' Jalč 75 rokov.
- **Melčice – Lieskové:** Ing. Milan Masár 75 rokov.
- **Myjava:** Ján Martiš 85 rokov.
- **Nitra – Horné mesto:** Ing. Zoltán Daniš 75, Anna Zabáková a Pavel Červený 60 rokov.
- **Podolíne:** Anna Jašurková 65 a Vladimír Zavačský 60 rokov.
- **Pohorelá:** František Tlučák 91, Júlia Haľaková 86 a Mária Kalmanová 75 rokov.
- **Prešov pri ZV SR:** JUDr. Jozef Marcinko 70 rokov.
- **Rajec:** Pavel Tepličan 80 a Alena Žideková 55 rokov.
- **Revúca, generála Viesta:** Pavol Hruška 88, Eva Gérecová 81, Jarmila Ďurejová 75, Oľga Kuchtová 70, Peter Zrak 65, Jozef Gorel 60 a Július Buchta 45 rokov.
- **Skalité:** Božena Serafinová 80 rokov.
- **Sliach:** Milan Zemko 86 a Eva Králiková 85 rokov.
- **Spišská Nová Ves:** Mária Pižec-

- mová 81 a Ing. Daniela Škvarková 60 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Margita Kurucová a Vladimír Jarabinský 65 a Marta Tyrpáková 60 rokov.
- **Staškov:** Mária Krivošíková 90 rokov.
- **Stráňavy:** Rastislav Barošinec 55 rokov.
- **Tlmače:** Július Lalúch 87 a Ing. Jaroslav Burianin 75 rokov.
- **Tomášovce:** Ladislav Sivíček 75 rokov.
- **Utekáč:** Anna Bacániová 83 rokov.
- **Vysoká nad Kysucou:** Tibor Gáborik 60 rokov.
- **Závadka nad Hronom:** Anna Babničová 80 a Mária Belková 80 rokov.
- **Zborov:** Mária Šoltýsová 89 rokov.
- **Zvolen – Centrum 1:** Emília Maďarová 70 rokov.
- **Zvolenská Slatina:** Mária Janespalová 75 a Mária Pavlíková 84 rokov.
- **Žiar nad Hronom:** Valéria Kriaváková 88, Eva Schvarcová 81,

- Nelli Veselá 85, Jaroslav Bulko 75, Anna Hudecová a Ján Peťko 70, Miroslav Magula 65 rokov, Jozef Dúbravský 60 rokov.
- **Žilina:** František Marek 99,

Viktória Hajduchová 75, Ing. Miroslav Kučera 70 a Edita Ftorková 65 rokov.

Jubilantom srdečne blahozeláme.

Z osláv storočnice Judity Bolfikovej, manželky Júliusa Bolfika, podľa ktorého je naša ZO SZPB v Rimavskej Sobote pomenovaná.

Na snímke jubilantke blahozelá predsedka ZO SZPB J. Bolfika – Štefan Baláz spoločne s členkou Zboru pre občianske záležitosti v Rimavskej Sobote.

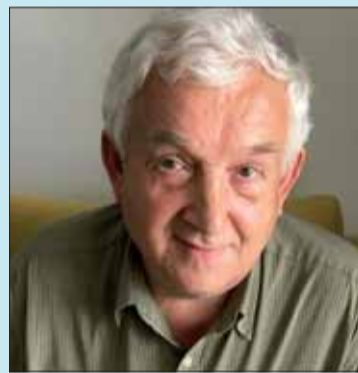
Ema Vraniaková, členka ZO SZPB J. Bolfika

Vzácné jubileum Jaroslava Bulka

Predsedu Oblastnej organizácie SZPB Žiar nad Hronom Jaroslav Bulko sa v plnom pracovnom nasadení na prospech Zväzu dožil životného jubilea 75 rokov.

Rodák z Trenčína po skončení vojenskej školy slúžil vyše 20 rokov vo vojenských posádkach dnešnej ČR. Svoju vyše 41-ročnú vojenskú kariéru ukončil v Žiari nad Hronom. Je nositeľom viacerých vojenských vyznamenaní. Za prácu v SZPB obdržal medailu M. R. Štefánika III. a II. stupňa, medailu kpt. Nálepku a pamätnú medailu Za obetavú prácu.

Najskôr vykonával funkciu podpredsedu ZO SZPB, neskôr predsedu a už štvrté volebné obdobie je predsedom Oblastnej organizácie SZPB Žiar nad Hronom. Súčasne je členom ÚR SZPB. Vážime si naj-

mä jeho veľmi dobré organizačné schopnosti, pracovitost' a iniciatívny prístup k riešeniu zväzových úloh. Významnou mierou sa podieľa na rozvoji a riadení oblastnej organizá-

cie. Veľkou oporou je aj pre základné organizácie v rámci oblasti, ktorým je nápomocný pri riešení ich problémov. Je dušou a organizátorom spomienkových osláv v okrese meste, ako aj oblasti. Svoje organizačné schopnosti a vedomosti veľmi dobre využíva pri pomoci členom aj v ich oprávnených požiadavkách po pozostalých.

Pri príležitosti tohto vzácného životného jubilea vyjadrujeme Jaroslavovi Bulkovi osobitné poďakovanie za jeho aktívnu činnosť pri rozvíjaní oblastnej organizácie. Želáme mu veľa zdravia, šťastia a spokojnosti v kruhu blízkych a priateľov.

Valéria Lehoczská, tajomníčka ObV SZPB a Mária Števková zo ZO SZPB Žarnovica

Navždy sme sa rozlúčili

- **Bacúch:** s 90-ročnou Hedvigou Kánovou.
- **Banská Bystrica – Rudlová:** s 95-ročnou Paulínou Kovalčíkovou.
- **Dobšiná:** s 82-ročnou Máriou Rogosovou.
- **Dolný Kubín:** so 74-ročnou Helenou Habekovou a 68-ročným Vladimírom Hanvaldom.
- **Klenovec:** s 84-ročnou Annou Mlčvíkovou.
- **Považská Bystrica:** s 89-ročným Aloisom Dubecom,

- 87-ročnou Margitou Filípkovou a 74-ročnou Helenou Toporovou.
- **Rajec:** s 87-ročnou Máriou Hulínovou.
- **Zvolenská Slatina:** s 82-ročnou Annou Chudou.
- **Žiar nad Hronom:** so 68-ročnou Annou Vrtíkovou, s 91-ročnou Emiliou Detkovou a so 61-ročným Štefanom Kopčanom.

Česť ich nehynúcej pamiatke!

Navždy nás opustil vo veku 92 rokov

Smrť, tá najkrutejšia podoba života, nám vzala 29. 11. 2018 vzácného človeka, dobrého priateľa Jána Sivča – priameho účastníka protifašistického odboja a SNP, nositeľa viacerých vojnových vyznamenaní, vrátane od vtedajšieho prezidenta SR Ivana Gašparoviča i od Ruskej federácie.

Jankov príbeh sa začal v Humennom, narodil sa ako tretie dieťa do rodiny Sivčových. Jeho štúdiá prerušila 2. sv. vojna, keď sa ako 17-ročný dobrovoľne prihlásil do československej armády, po výcviku sa stal vodičom tanku.

Pamätáme si jeho slová „ja viem čo je vojna“ – na besedách s mládežou hovoril o hmotných škodách spôsobených vojnou, ktoré sa dajú vyčíslit', ale strach, utrpenie a ľudské životy nikdy nikto nevyčíslil.

Ján Sivčo patril k zakladajúcim členom ZO SZPB v Strážskom.

S pocitom hlbokého smútku vzdávame úctu a vďaku vzácnemu človekovi, úprimnému priateľovi, ďakujeme mu za spoločnú prácu pre krajšiu a lepšiu budúcnosť všetkých. *Česť jeho pamiatke.*

Anna Zabloudivá, predsedníčka ZO SZPB Strážske

Vo veku 108 rokov zomrel Georges Loinger

O smrti francúzskeho odbojára G. Loingera, ktorý počas nacistickej okupácie Francúzska zachránil životy židovských detí, informovala agentúra AFP.

Predpokladá sa, že G. Loinger, zachránil najmenej 350 židovských detí. Rôznymi spôsobmi ich v malých skupinách prepašoval do Švajčiarska cez slabo chránené hranice s Francúzskom. Napríklad

ich obliekol ako smútiaciach a odviezol na cintorín, ktorého múr stál tesne pri francúzskej strane hranice. Deti potom múr pomocou rebríka preliezli.

G. Loinger bol v rokoch 1942–1944 členom odbojovej organizácie Garel.

O svojom živote napísal niekoľko kníh.

Podľa: <https://spravy.pravda.sk>

Nemecko požiadalo Rusko, aby mu vrátilo trofeje ZSSR

Nemecko stále trvá na návrate kultúrnych hodnôt, presunutých do Ruska po 2. sv. vojne. Informujú o tom „Izvestia“ s odvolávkou sa na vyhlásenie veľvyslanectva SRN v Moskve, ktoré, poukazujúc na Haagské pravidlá vedenia vojny z roku 1907, podtrhuje, že kultúrne objekty sa nemajú využívať ako kompenzácia za vojnové straty.

Najznámejšie objekty, ktoré by si Nemecko rado prinavrátilo, sú vykopávky Heinricha Schliemanna, Eberswaldský poklad a tisíce unikátnych zlatých predmetov a ozdôb, pochádzajúcich z 9. storočia pred našim letopočtom.

Veľvyslanectvo tiež pripomenulo, že v roku 2017 boli zaznamenané štyri prípady ná-

vratu ruských kultúrnych objektov z Nemecka. Konkrétne išlo o obrazy, ktoré boli do Nemecka vyvezené v roku 1944 z Gatčinského paláca, uvádza ruský list. Nemecká strana stále nazýva takéto umelecké predmety „trofejami“, pričom v Rusku ich nazývajú „premiestnenými“.

V Rusku je od roku 1998 platný zákon „O cennostiach, pre-

miestnených do RF na základe výsledkov druhej svetovej vojny a jej následkov“, v súlade s ktorým sa prevažná väčšina týchto umeleckých predmetov už považuje za kultúrne dedičstvo Ruska a nemôžu byť ani vyvezené a ani odovzdané iným štátom.

Špeciálny predstaviteľ ruského prezidenta pre medzinárodnú kultúrnu spoluprácu Michail Švidkoj uviedol, že počas vojny boli zničené, rozkradnuté a vyvezené za hranice ZSSR stovky tisíc kultúrnych objektov, pričom vrátených ich bolo len niekoľko desiatok.

Podľa ria.ru, 20. 12. 2018

Nemci z Cárského sela vyviezli aj Jantárovú komnatu, ktorá sa dodnes nenašla. Toto je už len jej kópia.

Film „Sobibor“ sa nedostal do krátkeho zoznamu na Oscara

Dráma ruského režiséra Konstantina Chabenského „Sobibor“ sa nedostala do zoznamu deviatich filmov usilujúcich sa o cenu americkej akadémie filmových umení Oscar v kategórii „Najlepší film v cudzom jazyku“. Tá sa bude udeľovať vo februári 2019 za diela z roku 2018.

Film „Sobibor“, hlavné úlohy v ktorých hrali Konstantin Chabenskij a Christopher Lambert, hovorí o povstaní v rovnomennom tábore smrti na území nacistami okupovaného Poľska.

Tunajší koncentračný tábor fungoval od mája 1942 do októbra 1943. Za tento čas tam bolo pozabíjaných od 150 do 250 tisíc Židov z Poľska a ďalších európskych štátov.

Tábor prestal fungovať po povstaní, na čele ktorého bol v roku 1943 sovietsky poručík Alexander Pečorskij. Utiect' sa vtedy podarilo takmer 300 väzňom.

Podľa tass.ru, 18. 12. 2018

Signum laudis

Dramatický príbeh filmu *Signum laudis* (1980) slovenského režiséra Martina Hollého sa odohráva v posledných dňoch prvej svetovej vojny na ruskom fronte.

Jeho hlavnou postavou je fanaticky poslušný kaprál Ho-

ferik, vojak telom i dušou, bezmedzne oddaný armáde i monarchii, ktorú je ochotný brániť do posledných síl. Prílišný zmysel pre povinnosť a občas až slepá viera v ideály sa mu však stanú osudnými.

Snímka vznikla podľa scenára českých scenáristov Jiřího Křížana a Vladimíra Kalinu

ako prvá reálna koprodukcia českej a slovenskej kinematografie v právnom aj v ekonomickom zmysle.

Hlavnú úlohu stvárnil Vlado Müller. Film získal na Medzinárodnom filmovom festivale v Karlových Varoch v roku 1980 Osobitnú cenu poroty.

Obrana č. 11/2018

Škandálna komédia získala „európskeho Oscara“

Škandálny film režiséra Armanda Iannucciho „Smrť Stalina“ (v našom preklade *Stratili sme Stalina*) získal cenu Európskej filmovej akadémie v nominácii „Najlepšia komédia“. 16. decembra to napísal portál *The Film Magazine*.

Najväčší počet ocenení získala dráma režiséra Pavla Pavlikovského „Studená vojna“, nakoľko získala cenu v kategóriách „Najlepší film“, „Najlepší režisér“, „Najlepšia herečka“ (Joanna Kulig), „Najlepší scenár“ a „Najlepší strih“.

Pripomeňme si, že vo februári 2018 ruské ministerstvo kultúry odobralo filmu „Smrť Stalina“ prá-

va na šírenie, pričom okolo 30% respondentov toto rozhodnutie podporilo. U nás má dielo prídavok „Poriadne červená komédia“.

- r -, ilustrácia Internet

Knihy

Hroby bez diktátorov

Klasická historiografia ani náznakom nepripúšťa, že by cisár Napoleon I. a vodca nemeckého národa Adolf Hitler mohli prežiť svoju vlastnú smrť. Prvý vo vyhnanstve na ostrove Svätej Heleny, druhý v berlínskom podzemnom kryte na konci apríla 1945, žeby obidvaja mohli dožiť svoje životy v ústraní, ďaleko od hlučného davu.

Väčšina indícií, o ktorých sa kniha zmieňuje, dokazujú alebo naznačujú, že by to tak ozaj mohlo byť, že opak by mohol byť tou pravou nemennou historickou pravdou.

Príbeh oboch diktátorov nie je životopisnou štúdiou, ale skôr analýzou posledných chvíľ ich rozporuplného života. Autor predstavuje hlbokú analýzu obsiahleho historického materiálu, ktorý mu umožnil dopracovať sa k prekvapivým záverom, o čom sa vzdelaný čitateľ môže sám presvedčiť po prečítaní tejto knihy.

Národné osvobození, 13-14/2018

MAMA milovala GABČÍKA

O Jozefovi Gabčíkovi sa píše v učebniciach pre špeciálne jednotky. O Anne Malinovej nie. A pritom bola pre Gabčíka pred atentátom na Heydricha, ale aj po ňom, veľmi dôležitá. Neprávom sa na ňu zabudlo, lebo sa nezachoval protokol z gestapa.

Spisovateľka, filmárka a televízna reportérka Veronika Homolová Tóthová na 488 stranách pripomína neznámy príbeh aj kvôli Anninej dcére Alene Voštovej. Prišla o mamu, keď mala 3 roky a dlho netušila, kto sú jej skutoční rodičia. Anna Malinová sa zapojila do odboja a vystavila svoju dcéru mnohým útrapám. Pani Alena sa však na ňu nehnevá: „Som na mamičku hrdá, bola to veľmi statočná žena.“

Obrana č. 11/2018

Na západe nič nové

Najslávnejší román Erich Maria Remarqu (ak to neviete, tak jeho priezvisko je Kramer a spoznáte to ak budete Remarque čítať odzadu – pozn. vmi) z prostredia prvej svetovej vojny rozpráva o generácii chlapcov, ktorí v roku 1914 rovno zo školských lavíc s nadšením tiahli do vojny, odkiaľ sa vrátili zničení na duchu i na tele, hoci unikli smrtiacim granátom.

Román je krutou obžalobou a pravdivým obrazom tragédie vojny, svedectvom o generácii, ktorá bola touto vojnou zničená, či už fyzicky, alebo morálne.

Slávny román nemeckého autora je jedným z najlepších diel svetovej literatúry, ličiacich hrôzy a tragické ľudské osudy počas prvej svetovej vojny. Vojnový román Na západe nič nové, ktorý vyšiel v roku 1929, preslávil autora takpovediac za noc. V priebehu osemnástich mesiacov bol preložený do 25 jazykov a vyšiel v celkovom náklade 3,5 milióna výtlačkov.

Obrana č. 11/2018

Poslední republika – I. diel

Knihy slávneho „škandalizátora“ 2. sv. vojny Viktora Suvorova podáva čitateľom vysvetlenie, že Sovietsky zväz 2. sv. vojny nevyhral, ale naopak prehral – a pútavou formou popisuje, čo má týmto paradoxným a na prvý pohľad celkom absurdným výrokom na mysli.

Ako naznačenie nám môže slúžiť názor, ktorý vyslovil Suvorov už v iných v češtine vydaných knihách, že totiž ZSSR chystal útok na Nemecko, ale že Hitler Stalina o pár dní predbehol... Tento názor Suvorov v novej knihe *Poslední republika* rozvíja a konkretizuje.

Národné osvobození, 15-16/2018

Až príjde válka

Po februárovej (2018) premiére na berlínskom filmovom festivale, a uvedení vo vysielaní televízie HBO, prichádza do slovenských kín česko-chorvátsky celovečerný dokument o paramilitantnej skupine *Slovenskí branci*.

Jeho autor Ján Gebert sa zamerá najmä na (vraj) samozvaného veliteľa brancov Petra Švrčka. Okrem výpovede o jeho charaktere, cieľoch i ambíciách však s nečakanou otvorenosťou zobrazuje aj metódy, ktorými skupina získava nových prívržencov, rituály, slúžiacie na ovplyvňovanie ich psychiky, a sofistickovanú prácu brancov s verejnosťou, štátnymi úradmi či políciou.

OBRAHA, č. 11/2018

Ako matky vplyvajú na šťastie detí?

Vedci zistili, že ten, kto sa nachádza v dlhodobom stabilnom vzťahu, môže za to ďakovať svojej mame, píše Der Spiegel.

Počas výskumu, výsledky ktorého uverejnil list Plos One, bolo zistené, že počet životných partnerov, ktoré mala matka, vplyva na počet partnerov jej dospelých detí. „Matky odovzdávajú deťom značné črty svojej osobnosti, ktoré pomáhajú alebo bránia dlhodobým stabilným vzťahom, nazdávajú sa vedci,“ hovorí sa v článku.

Deti odkukávajú od svojich matiek maniere správania, „ktoré vplyvajú na to, do akej miery

je človek prítiažlivý pre partnera,“ tvrdí vedúca projektu Claire Kamp Dushová, ktorá prednáša humanitné vedy a sociológiu na univerzite v Ohio. Reč ide, napríklad, „o schopnosti budovať spoľahlivé vzťahy alebo riešiť problémy,“ hovorí sa v článku.

Dávnejšie výskumy ukazu-

jú, že rozvod rodičov negatívne vplyva na deti. „Manželstvá ľudí, ktorí zažili rozvod rodičov, sú menej stabilné,“ píše Der Spiegel.

Podľa autorov výskumu rozhodujúce je správanie matky, pretože tieto svoje zvyklosti ona odovzdáva aj svojim deťom. „Deti jednej matky, ktoré majú viac otcov – podľa čoho jedno prežilo rozvod rodičov a druhé nie – budú mať približne rovnaký počet partnerov,“ uvádza sa záverom.

Der Spiegel, november 2018

ZRNKÁ HUMORU

Všetkým babičkám...

Toto je najroztomilejší príbeh o babičkách, aký som mala možnosť si prečítať. Dúfam, že sa vám bude tiež páčiť!

BABIČKY SÚ MÚDRE

Bola som na prechádzke s vnukom. Zdvihol niečo zo zeme a dával si to do pusy. Zobrať som mu to a prikázala mu, aby to už viackrát neurobil. „Prečo?“ Spýtal sa vnuk. „Pretože to bolo na zemi, je to špinavé a pravdepodobne plné bacilov. Bacily často ochorejú a necítia sa dobre,“ odpovedala som.

Môj malý vnuk sa v tom okamžiku na mňa pozrel s obdivom a vyhlásil:

„Babička, ako to všetko vieš? Ty si taká múdra!“

Rýchle mi to zapáľilo a odpovedala som mu:

„Všetky babičky tieto veci

poznajú. Je to v babičkovskom teste. Musíme to vedieť, inak sa nemôžeme stať babičkou.“

Niekoľko minút sme potom ticho kráčali vedľa seba. Vnuk sa evidentne zaoberal s mojou novou informáciou.

„Aha... už som na to prišiel!“ Rozžiariť sa. „Takže, keď ten test neurobiš, je z teba dedko.“

„Presne tak,“ odpovedala som mu so širokým úsmevom na tvári.

Keď sa prestanete smiať, prepošlite to nejakému známemu dedkovi!!!

* * *

Pohľad na ženské prsia predlžuje život mužov o 5 rokov

Muži konečne získali to správne zdôvodnenie, prečo obdivujú ženské prsia. Údajným vedeckým výskumom sa zistilo, že pohľad na ženské vnady, má pozitívny vplyv na zdravie mužov.

Tvrdenie proti tvrdeniu

Niektorí tvrdia, že čím má žena väčšie prsia, tým má menej rozumu.

Iní však hovoria: Čím väčšie má žena prsia, tým menej rozumu má muž.

* * *

Ženy si zaslúžia môj obdiv

Obdivujem najmä ich dobré srdce.

Keďže sú prsia pred srdcom, začínam však pohľadom na prsia.

* * *

Vtipy silvestrovské a novo-ročné

Dvaja šesťnásťroční sa bavili po silvestrovskej noci: „Dedko mal pravdu, keď mi hovoril, že do toho erotického klubu nemám chodiť, že tam sú veci, ktoré by som nemal vidieť.“ „Prosím ťa, čo si tam videl?“ „Dedka“.

pomôcky: BANOVI, PIZMO, AUDI	máľký ťažký kov	obec v okrese N. Zámky	rozhlasový symfonický orchester (skr.)	všetko v poriadku	odosiela	autor výroku: F. BACON	ženské meno	dekagram	žrde na vozoch	EČV Levoče		kovový sud na naftu	pralesný cicavec
patriaci obroví						dole (poet.) jemná						lebo (poet.)	
1. časť tajničky												a podobne (skr.) popruh	
osobné zámeno				sedlička, po česky dáva za peniaze								základná číslovka školač	
predložka			voňavý výluček patriaci Edovi						pohanský kňaz padnú				
osvedčená									dávala zrn do pôdy osobné zámeno				
	francovka	kanóny nervové vlákno					protiklad jeden zo zmyslov					nemecká automobíka	štýl, po česky
anóda, po česky						črta citoslovce upozornenia						chem. zn. arzenu čín, úkon	
lavá, po česky					opevnené sídlo chem. zn. erbia					lopta mimo hry MPZ Islandu			
3. časť tajničky													2. časť tajničky
značka abvoľtu			ryžová pálenka										vyústoval

Správne vylúštenie tajničky z č.24 znie: **Horlivosť pôsobí iba omyly.** Knihu posielame Darine Samákovéj z Trenčína.

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.

HISTORICKÝ KALENDÁR

13. január 1944 – Zanikol Pluk slovenských dobrovoľníkov. O štyri dni neskôr bol Veliteľstvom československých vojenských jednotiek v ZSSR vydaný prípravný rozkaz na vytvorenie 2. čs. samostatnej brigády, v ktorom sa popri inom uvádzalo, že „organizačným charakterom je 2. čs. samostatná brigáda jednotkou vzdušno-výsadkovou, ktorá však po doplnení službami musí byť schopná vykonávať normálne pozemné úlohy“.

14. január 1945 – Červená armáda oslobodila Lučenec.

15. január 1940 – Vo francúzskom Agde je sformovaná 1. čs. pešia divízia.

15. január 1945 – Pri poľskom meste Jaslo sa začína západokarpatská operácia 4. UF generála I. J. Petrova.

Pri Jasle sa vyznamenali aj čs. delostrelci – 5 delostreleckých plukov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR a udatne bojoval aj československý tankový prápor. (Bývalý Deň čs. raketového vojska a delostrelectva.)

15. január 1945 – Jednotky 4. UF začali ofenzívu a v jej priebehu oslobodili Prešov, Košice, Bardejov, Spišskú Novú Ves a Poprad. Počas týchto bojov bol 1. čs. armádny zbor v ZSSR priradený k 18. armáde, kde zostal do konca vojny.

17. január 1945 – 1. čs. armádny zbor v ZSSR prešiel do aktívnej bojovej činnosti pri Nižnej Písanej.

18. január 1940 – Na Slovensku je prijatý zákon o všeobecnej brannej povinnosti.

18. január 1944 – Jednotky 1. čs. armádneho zboru v ZSSR vstupujú do Liptovskej kotliny, skupina hlbkoveho prieskumu Javor por. Karola Kopálka je vysadená pri Závažnej Porube.

18. január 1945 – Oslobodený je Krakov a aj Vranov nad Topľou.

19. január 1945 – Pri Dunkerque sa vojakom čs. samostatnej obrnenej brigády vzdalo 678 Nemcov.

19. január 1994 – V Chicagu zomrel bývalý veliteľ 312. čs. stíhacej perute v Británii generál Ján Ambruš.

20. január 1939 – Prezident Česko-Slovenskej republiky Dr. Emil Hácha na návrh Slovenského snemu vymenoval (3.) novú autonómnú vládu Slovenskej krajiny. Predsedom vlády sa opäť stal Dr. Jozef Tiso (spravoval aj rezort vnútra), ďalšími členmi slovenskej autonómnej vlády sa stali: Jozef Sivák, Dr. Mikuláš Pružinský, Pavol Teplanský, Dr. Ferdinand Ďurčanský a Dr. Miloš Vančo.

20. január 1943 – 200. čs. ľahký protiletadlový pluk odráža v Tobruku nemecký nálet a zostreluje Junkers Ju 88.

20. január 1945 – Jednotky 1. ČSAZ v ZSSR oslobodili Zborov a Bardejov.

21. január 1945 – Počas Krvavej nedele boli špeciálnymi jednotkami SS, protipartizánskou jednotkou Edelweiss a Heimatschutz vypálené obce Kľak (zahynulo 84 civilistov) a Ostrý Grúň (zahynulo 64 civilstov). Obeťami sa stali najmä „partizánski pomocníci“ – starci, ženy a deti.

21. január 1945 – Pri Makove je vysadená partizánska organizátorská skupina A. A. Granického.

22. január 1942 – V Kujbyšev je podpísaná dohoda o pôžičke, ktorú sovietska vláda poskytne na vydržiavanie čs. brigády v ZSSR.

23. január 1942 – Československí a poľskí exiloví predstavitelia podpísali v Londýne deklaráciu o predpokladanom vytvorení konfederácie oboch štátov po vojne.

23. január 1945 – Vláda a snem Slovenskej republiky vyhlásili vernosť fašistickej ideológii, Adolfovi Hitlerovi a spojenectvu s Veľkonemeckou ríšou.

23. január 1945 – Oslobodená je Rožňava a Jelšava.

24. január 1945 – Oslobodená je Stará Ľubovňa.

25. január 1945 – Sformovanie 1. zmiešanej leteckej divízie v ZSSR v poľskom meste Przemysl.

Bojová činnosť 1. stíhacieho a 3. bitevného pluku divízie začala 14. apríla 1945. 2. stíhací pluk dokončoval preškolovanie pilotov.

26. január 1943 – V Mauthausene je popravených ďalších 30 odbojárov a ich rodinných príslušníkov, spolupracovníkov výsadkovej skupiny Antropoid.

26. január 1944 – Do bojov o Žaškov a Vinicu zasahuje 1. čs. samostatná bridáda v ZSSR.

27. január 1943 – 1. čs. samostatný poľný prápor v ZSSR získava svoju bojovú zástavu.

27. január 1945 – Vojská 1. čs. arm. zboru v ZSSR oslobodzujú Levoču, 4. ukrajinského frontu Spišskú Novú Ves.

28. január 1943 – Na stranu Červenej armády prešla rota P. Marcelého.

28. január 1945 – Oslobodený je Poprad, Starý Smokovec, Kežmarok a Svit.

29. január 1945 – 1. čs. partizánska brigáda M. R. Štefánika prenikla do Liptovského Hrádku a udržala ho do 31. januára, kedy tam dorazila partizánska brigáda Stalin a vzápätí aj 1. brigáda 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

29. január 1945 – Sovietske a čs. jednotky oslobodzujú osady vo Vysokých Tatrách.

30. január 1943 – Príslušníci 1. čs. samostatného poľného práporu v ZSSR skladajú prísahu a 1. februára 1943 odchádzajú na front. Z 974 jeho príslušníkov (26 dôstojníkov, 10 práporčíkov, 237 poddôstojníkov a 663 vojakov) je 123 slovenskej národnosti.